

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

за дейността на

Комисията за защита на личните данни
през 2005 г.

съгласно чл. 7, ал. 4 от ЗЗЛД

*София
януари 2006*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3
2. Институционално изграждане на КЗЛД	3
2.1. Имуществено състояние	4
2.1.1. Осигуряване на необходима сграда на КЗЛД	4
2.1.2. Изграждане на информационна и комуникационна инфраструктура	6
- Локална мрежова инфраструктура на КЗЛД	6
- Осигуряване надеждна защита на данните	8
2.1.3. Заявка за финансиране по програма Phare 2005	9
2.1.4. Финансово състояние на КЗЛД	11
2.2. Структура и персонален състав	12
2.3. Изводи и належащи мерки за укрепване.....	17
3. Дейност по Закона за защита на личните данни	17
3.1. Регистрация на администратори на лични данни	17
3.2. Разрешения за достъп до лични данни	21
3.3. Изразяване на становища	22
3.4. Разглеждане на жалби и контролна дейност	22
3.5. Участие в подготовка на нормативни актове по ЗЛД	24
4. Информационна дейност	25
4.1. Семинари и работни срещи	25
4.2. Съвместни прояви с други институции	28
4.3. Обучение по актуални въпроси	28
4.4. Участие в конференции и семинари	29
4.5. Информационен бюлетин и Интернет страница	29
5. Международна дейност и сътрудничество	30
Приложения	36

Настоящият отчет за дейността на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 7, ал. 4 от Закона за защита на личните данни – ЗЗЛД / в сила от 1 януари 2002; Обн. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.93 от 19 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.43 от 20 Май 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г./ и обхваща периода 01.01.2005 – 31.12.2005г. с елементи на сравнение за предходния период на 2004г.

Основната цел на отчетния доклад е да представи пред законодателния орган на Република България – Народното събрание, едно обобщение на извършената от КЗЛД дейност през посочения период, както и да обобщи основните проблеми, задачи и цели на дейността по защитата на личния живот на гражданите. Като правим оценка на напрегнатата административна и правна ситуация в предприєдинителния период за Р. България, с това обобщение се стремим да осветлим извършената дейност във все още сравнително новата и не дотам позната материя на защитата на личните данни (ЛД) като елемент от конституционните права на българските граждани. Наред с отчитане на дейността в национален и международен план в настоящия отчет са поставени няколко важни проблеми, които не са намерили своето адекватно решение още от началния период на създаването на КЗЛД.

Върху тези проблеми акцентират европейските експерти при извършените партньорски проверки по Глава 24 – “Правосъдие и вътрешни работи”, но за съжаление тяхното пълно решаване е невъзможно без решителната намеса на органите на държавна власт в Република България. Основният проблем е липсата на сграда - държавна собственост, в която да бъдат настанени КЗЛД и нейната администрация.

Продължава да бъде и нерешен проблема с финансовата независимост на Комисията. Искрено се надяваме с настоящия отчет да насочим вниманието към срещаните трудности при разгръщане на дейността на тази важна за европейската интеграция област от правния живот на личността и с общи усилия да намерим правилното решение на съществуващите нерешени проблеми.

С това, вярваме, ще защитим особената важност и приоритетността на защитата на личните данни в духа на европейските стандарти и реализацията на европейските норми за правата на личността.

2. Институционално изграждане на КЗЛД

Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, който осъществява защитата на физическите лица при обработване на техните лични данни и при осъществяване на достъпа до тези данни, както и контролът по спазване на Закона за защита на личните данни. Тя е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище гр. София.

Председателят и членовете на Комисията са избрани от Народното събрание по предложение на Министерския съвет на 23 май 2002 година (обн.ДВ, бр.54/31 май 2002 г.).

Съгласно § 2 ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗЛД в тримесечен срок от избирането й Комисията приема и обнародва в Държавен вестник Правилник за дейността си и нейната администрация.

Параграф §2 ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЗЛД урежда задължение на Министерски съвет в едномесечен срок от решението на Народното събрание за избор на състав на Комисията да осигури необходимото имущество и финансови ресурси за започване работа на Комисията.

Тези две разпоредби от ЗЗЛД, макар и с ограничено действие във времето, имат много важно значение за институционалното изграждане на Комисията за защита на личните данни, тъй като са пряко свързани със сформирването на двата й основни компонента като юридическо лице – нейния имуществен и персонален субстракт.

Първият правилник за дейността на Комисията за защита на личните данни е обнародван от председателя в Държавен вестник бр. 71/23.07.2002 г. Този правилник бе отменен със сега действащия Правилник за дейността на Комисията и нейната администрация, който съгласно чл.9, ал. 2 от ЗЗЛД бе приет на заседание на Комисията, проведено на 03.10.2002 г., Протокол № 2 и обн. ДВ, бр.9/31.01.2003 г.

Във връзка с непрекъснатото развитие на обхвата от задачи, изпълнявани от състава на КЗЛД и нейната администрация, както и с нарастване на информираността на гражданите на Р. България за техните права и възможността за защита на техния личен живот, се появи необходимост от актуализация на Правилника за дейността на Комисията и нейната администрация. Тази необходимост е както в частта за основните задължения по защита на личните данни и свързаните с тях процедури, така и по отношение на структурната организация и персоналният състав на администрацията. Подготовката и обнародването на нов вариант на Правилника по принцип е стоял на дневен ред през цялата 2005 година, като отделни части от него са дискутирани на заседания на Комисията. Две са основните причини да не се премине към реална промяна на Правилника:

- провежданите през 2004 г. и 2005 г. няколко мониторинга от ЕК по проблемите на защитата на личните данни (във връзка с присъединяването на Р. България към ЕС) и препоръките от тях;
- изискването за промени в текстове от Закона за защита на личните данни, посочено в последните два доклада от проверките и подготовките, и вече обсъждан в НС на Р. България ЗИД на ЗЗЛД.

На базата на своята досегашна практика, КЗЛД има конкретни виждания по отношение на заложените в първия Закон за ЗЛД задачи и процедури, които са отразявани в предложенията и дискусиите в работните групи по изготвяне на ЗИД на ЗЗЛД. Тези виждания са съобразени, както с международните тенденции при прилагане на процедурите по защита на ЛД, така и с облекчаване на задълженията на администраторите по отношение на регистрацията и прехвърлянето на лични данни, но при високи изисквания за защита на личния живот на хората. В този смисъл, основна задача пред Комисията в

близък план е адаптиране на нейната дейност и основните процедури в смисъла на ЗИД на ЗЗЛД, както и актуализация на структурната организация и персоналия състав. Тези промени ще бъдат отразени в нов Правилник, който ще бъде обнародван в близко бъдеще.

2.1. Имуществено състояние

2.1.1. Осигуряване на необходима сграда на КЗЛД

Известен факт е, че от създаването ѝ до сега **на Комисията не е предоставена подходяща сграда**. През годините се оформи значителна преписка по проблема, в която участваха МС в лицето на МРРБ, Областната управа, КЗЛД и някои други ведомства, които се явяваха заинтересовани по отношение на даден обсъждан имот. Прословут стана въпросът с предоставения от МС в средата на 2003 г. имот в ж.к. “Младост” 3, представляващ терен с площ 7078,5 кв. м. заедно с построените в него сгради с обща застроена площ 1447,5 кв. м., описани в Акт за публична държавна собственост № 0434 от 26 март 2003 година. (Решение № 409/2003 г. на МС). Този имот е бил обособен по искане на Държавната комисия по сигурността на информацията, която се отказва от него и в последствие поради липса на друга възможност се предоставя на Комисията за защита на личните данни.

Както се оказа при експертната оценка за ремонта на т.нар. помещения трябваше да се отделят над 1,5 милиона лева. Естествено, КЗЛД със свое решение (Протокол № 19 от 25.06.2003 г.) отказа да приеме имота и продължи своята активна дейност по търсене и предлагане на МС подходящи варианти за сграда. Без тук да се обсъждат направените от КЗЛД над 10 предложения през 2003 г., в периода от началото на 2004 г. до средата на 2005 г. от страна на КЗЛД до отговорните ведомства са изпратени писма с предложения за решаване на проблема, както следва:

- изх. № 42 от 23.01.2004 г. – писмо до Областния управител г-н Р. Владимиров относно имот на бул. “Цариградско шосе”, 7-ми километър.;
- изх. № 108 от 09.03.2004 г. – за предоставяне на помещения под наем в сграда на ЦКС, ул. “Г. С. Раковски” № 99;
- изх. № 199 от 12.05.2004 г. – писмо до Министър-председателя на Р. България г-н Симеон Сакскобургготски и заместник министър-председателите г-н Пламен Панайотов и г-жа Лидия Шулева за предоставяне на сграда за КЗЛД (с копия до министрите на ДА, МФ, МРРБ и по ЕВ);
- изх. № 478 от 30.08.2004 г. – писмо до Зам.-министъра на МРРБ с копие до Областния управител г-н Р. Владимиров относно имот на бул. “Цариградско шосе”, 7-ми километър.;
- изх. № 489 от 01.09.2004 г. – писмо до Министъра на финансите г-н Милен Велчев с копие до г-н Пламен Панайотов (заместник министър-председател), г-жа Миглена Кунева (министър по Европейските въпроси) и г-н Димитър Калчев (министър на държавната администрация) с молба за съдействие при предоставяне на незаета сграда на ул. “Аксаков” № 1;
- изх. № 677 от 19.11.2004 г. – писмо до Министъра на РРБ г-н Церовски с копие до г-н Р. Владимиров (областен управител) с молба за спешна среща за обсъждане възможностите за осигуряване на помещения на КЗЛД с предложения за сгради на ул. “Аксаков” № 1, ул. “6-ти септември” № 21, ул. “Витоша” № 18.

От 15 септември 2002 г. на Комисията е **предоставена една стая от около 17 кв.м.** на таванския етаж на МС, а по-късно има възможност за ползване на още една, съседна зала, в която се провеждат заседанията на Комисията, а през останалото време се извършва регистрацията на над 260 000 администратори на ЛД на 2 работни компютърни места. Тези “условия” често принуждаваха част от служителите да седят на една малка масичка в коридора. Трябва да се отбележи, че тази работна обстановка беше основната причина до средата на 2005 г. съставът на администрацията на КЗЛД (извън председателя и членовете) да наброява 16 души, въпреки непрекъснатите препоръки, посочвани в доклади от проверки на ЕК, за разгръщане на административния капацитет.

Във връзка с кампанията по регистрация на Администратори на ЛД (АЛД), която е предвидена по закон, в КЗЛД се натрупа огромен материал от заявления и приложения. Отделно от факта, че тази предвидена в ЗЗЛД процедура изнерви обществеността и затрудни администрацията на КЗЛД при приемането на документите, се наложи да се търсят подходящи помещения за временно съхраняване на над 400 чувала с документи, получени директно и по пощата. Красноречив е факта, че обработката на тези документи все още продължава. Временното решаване на проблема се извърши чрез:

- предоставяне на склад от 150 кв.м. на последния етаж на МС (който след пожара през март 2004 г. беше отнет за други нужди);
- наемане на складови помещения от общо 80 кв.м. в сградата на бившия ЦКС.

Натрупващите се материали и кореспонденцията се съхраняваха в кашони или на земята под бюрата и в ъглите на двете помещения.

По препоръка на Европейската комисия, в края на 2004 г. Комисията обявява конкурси за назначаване на държавни служители. Поради липса на работни помещения Комисията е принудена да приема документите на уча-стниците и да провежда конкурсите в сградата на Агенцията за бежанците. Поради невъзможност за осигуряване на работни места, спечелилите конкурса служители се назначават със закъснение (април-май 2005 г.).

Във връзка с невъзможните условия за работа на Комисията и нейната администрация и необходимостта от разгръщане на нейния капацитет, в края на 2004 г. КЗЛД взе решение за наемане на сграда до предоставянето от МС на подходяща такава.

Основните параметри за подходяща сграда са свързани с нейното разположение (да е в централната част на София, за

да е лесно достъпна на гражданите от града и страната), да позволява настаняване на предвидения персонален състав (76 души съгласно сега действащия Правилник), да предоставя възможност за разгръщане на адекватна мрежова и компютърно-информационна инфраструктура, да осигурява надеждна защита и сигурност на поддържаните регистри и съхраняваните документи.

В резултат на огледи и обсъждания, на 22.12.2004 г. беше сключен договор за наемане на сграда, намираща се в гр.София, ул. “Д-р Христо Стамболски” № 3. Административната сграда разполага с централна климатична система и структурно окабеляване. Предмета на договора включва:

- първи надпартерен етаж с площ 349,50 кв.метра;
- втори надпартерен етаж с площ от 349,5 кв.метра;
- трети надпартерен етаж с площ от 365,5 кв.метра;
- първи тавански (четвърти етаж) с площ 349,5 кв.метра;
- втори тавански (пети етаж) с площ от 112 кв.метра.

Всичко работни площи 1526 кв.метра. Месечният наем за наетата сграда е 13€ за кв.м. наета площ или 19838 евро месечна наемна цена (с включен ДДС).

Необходимо е да се уточни, че в бюджета на КЗЛД за 2005 г. не беше предвидено перо за покриване на разход по наемане на сграда. Това наложи осигуряване на необходимите средства за сметка на други разходи.

Поради затруднения по освобождаването на част от помещенията от предишния наемател, закъснения на предвидените ремонти и забавилото се оборудване, необходимо за нормална работа, реалното настаняване на Комисията започва от април 2005 г., като в периода до месец август продължават оборудването и изграждане на мрежовата и комуникационна инфраструктура.

На 27.04.2005 г. е поставено задание от КЗЛД към собственика за частична реконструкция на сградата с цел създаване на добри условия за работа, които включват:

- изграждане на представителна външна козирка пред входа на сградата;
- вътрешна реконструкция на сградата включваща: монтиране на допълнителни леки преградни стени, монтаж на плътни врати на втория етаж, вместо стъклени, освежително боядисване на помещенията на етаж;
- монтиране на охранителни камери на всяка стълбищна площадка и други.

При направения констативен протокол е установено, че мероприятията по заданието са изпълнени с изключение на външната козирка пред входа на сградата, която е изградена в по-късен етап. След направените ремонти по заданието започва реалното оборудване на работните места в създадените работни помещения, което се състои от:

- стандартни работни места – 30 броя (включващи: основно и помощно бюро, контейнер с две чекмеджета, етажерка, ергономичен работен стол);
- директорски работни места – 5 броя (със същото оборудване);
- комуникационна инфраструктура (телефонна централа и телефони SIEMENS);
- компютърно оборудване (16 бр. компютри HP, 10 бр. компютри DELL, 12 бр. принтери HP, 1 бр. копирна машина).

От 1 юни 2005 г. започва реалното настаняване на служителите на КЗЛД в наетата сграда. Сформиран е административен отдел и той започва дооборудването на сградата с всички необходими канцеларски, хигиенни и други материали, необходими за работата на администрацията.

Към 1 август 2005 г. Комисията подписва допълнителен анекс към договор от 22.12.2004 г., за допълнително наемане на:

- външен паркинг – 100 кв.метра
- закрит подземен паркинг от 250 кв.метра
- помещение за архив от 112 кв.метра
- стая за охрана и видео контрол от 48 кв.метра, както и месечен наем за охранителната техника, всичко на общата сума – 2961 евро на месец, без включено ДДС.

Междувременно към края на м. август 2005 г. са създадени още 17 работни места с описаното по-горе оборудване (от тях 4 за членовете на Комисията) и бюро за охрана. Обзаведена е и заседателната зала на първия етаж, като първата проведена среща беше с проверяващите експерти от ЕК на 30/31 август 2005 г.

Третата Партньорска проверка на Глава правосъдие, свобода и сигурност – “Защита на данните” беше извършена от г-н Антонио Касели (от италианския орган по защита на данните) и г-н Цезар Алонсо-Ириарте (от Европейската комисия – ЕК). В подготовения от тях доклад по проверката, в частта “Независим статут, работни помещения и бюджетни ресурси”, както и в “Заклучения и препоръки”, се отбелязва, че КЗЛД е решила да наеме сграда в централната част на града, след като не е било направено никакво предложение от страна на компетентните власти през последните три години (2002 – 2004). Посочен е месечният наем, за който се отбелязва, че представлява значителна сума спрямо годишния бюджет на КЗЛД. Все пак в заключението се отбелязва, че по отношение на наличието на помещения, включително оборудването и съоръженията, необходими за ежедневната дейност, е постигнат напредък.

След запознаване с основните препоръки от доклада на КЗЛД бяха предприети следните **мерки и конкретни действия** в насока осигуряване на сграда и подходяща работна среда.

1. В резултат на активните действия на административния отдел бяха дооборудвани нови работни места и създадени необходимите условия за работа на основния и допълнителен персонал (наети по граждански договор лица и служители, временно наети по програма “Старт в кариерата” – стажанти-висшисти). Към края на 2005 г. все още има недостиг на: мебелно и компютърно оборудване за кабинетите на членовете на Комисията за защита на личните данни, както и компютърна техника за разгъване на допълнителни работни места. Независимо, че през последното тримесечие на 2005 г. Комисията

иницира (съгласно изискването на Закона за обществените поръчки) открити процедури за избор на доставчик за закупуване на необходимото допълнително оборудване, но във връзка със сроковете в процедурата и приключване на бюджетната година, към края на 2005 г. все още този проблем не е решен.

2. Във връзка с мерките, предприети по изпълнение на препоръките от мониторинговия доклад и главно за съдействие при решаване на основния проблем на КЗЛД – липсата на подходяща сграда, през месец октомври 2005 г. със свои писма КЗЛД инициализира срещи с Председателя на Народното събрание, Президента на Р. България и Министър-председателя на Р. България. Въпреки активната настойчивост на членове на КЗЛД, до края на 2005 г. се проведе само една среща – с Председателя на НС г-н Г. Пирински (на 10.11.2005 г. от 14,30 ч. в сградата на НС на Р. България). Основните дискутирани въпроси бяха проблемът със сградата и пряко свързаните с нея задачи пред КЗЛД, посочени в доклада на проверяващите експерти от ЕК по мониторинга на 30-31 август 2005 г. Представителите на КЗЛД запознаха г-н Пирински и с проблема с финансовата независимост на Комисията като второстепенен разпоредител, необходимостта от спешно разгръщане на административния състав, което е пряко свързано с липсата на конкретна сграда, особеностите на дейността по защита на личните данни, минали и предстоящи прояви на КЗЛД в международен аспект. За участващите представители на КЗЛД срещата беше изключително ползотворна, като г-н Пирински обеща своето съдействие при решаване на поставените проблеми.

3. През октомври и ноември 2005 г. по искане на наемодателя бяха проведени серия разговори, при които се разбира, че последният иска да преразгледа условията по наемането, като конкретно се постави въпроса за увеличаване на месечния наем с около 50%. В процеса на преговорите към края на ноември 2005 г. обсъжданото увеличение беше намалено до около 25%, а към края на декември – до около 15-17%. Въпреки това, членовете на КЗЛД смятат, че дължимата сума е прекалено висока и отказаха да подпишат предлагания договор и на свое заседание от 30.11.2005 г. се взе решение да се създаде комисия под ръководството на Главния секретар за търсене на подходяща за наемане сграда. До края на 2005 г. нямаше ясно виждане относно удачното решаването на проблема със сградата, независимо че по непотвърдена официално информация МС на Р. България е взел решение до края на месец януари 2006 г. на КЗЛД да бъде предоставена подходяща сграда. Искрено се надяваме това да стане и окончателно да се реши този основен проблем в институционалното изграждане на КЗЛД.

2.1.2. Изграждане на информационна и комуникационна инфраструктура

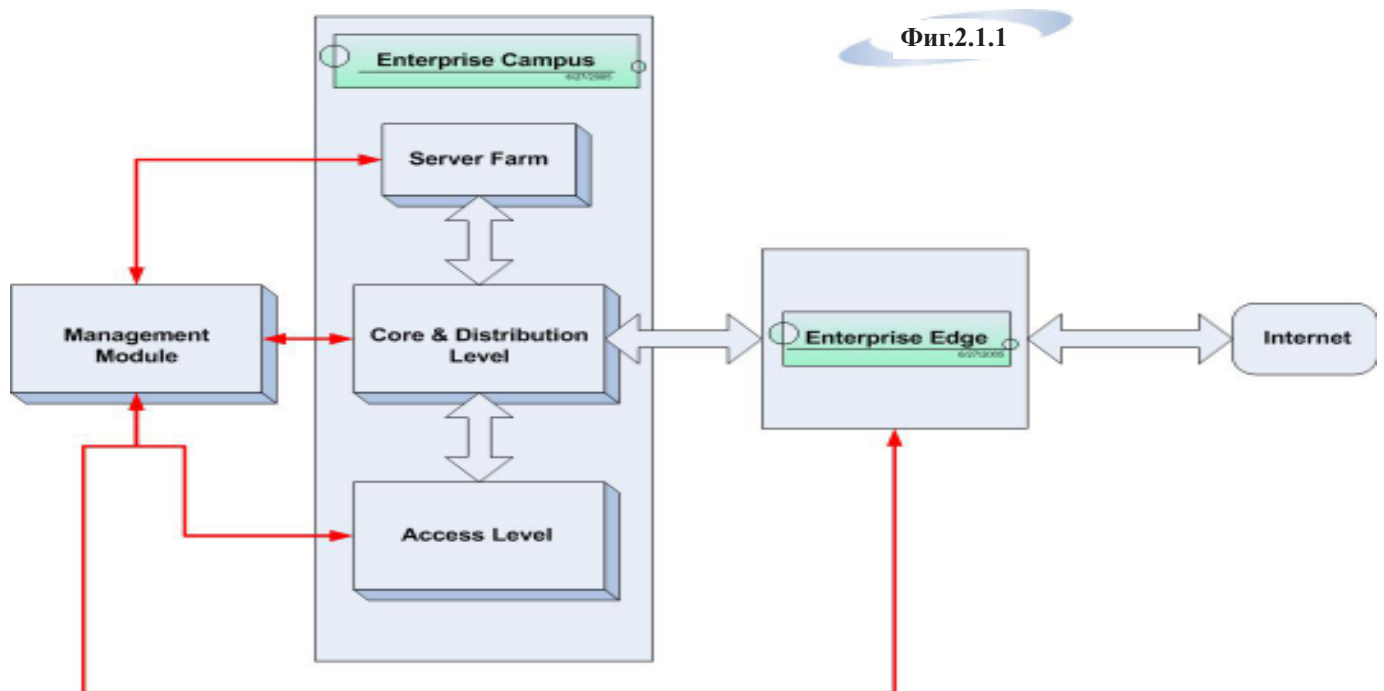
Локална мрежова инфраструктура на КЗЛД

Основна цел е осигуряване на мрежов обмен при завишена надеждност и сигурност. Предвидена е възможност за бъдещо разширяване на мрежата като брой потребители и използвани мрежови услуги и увеличаване на мрежовия трафик. С цел повишаване на сигурността и запазване на конфиденциалността на данните е предложена една подобрена външна и вътрешна защитна система по сигурността.

Инфраструктурата е от йерархичен тип. Мрежата е разделена на нива, позволяващи лесна поддръжка и бъдещо разширение, без да е необходимо преработване на останалата част от мрежовата структура. Двете главни нива са (фиг. 2.1.1):

Enterprise Campus – обхваща вътрешната мрежова инфраструктура в централния офис на КЗЛД;

Enterprise Edge – обхваща цялата методология за изграждане на корпоративната защита и система от отдалечени връзки, както и цялото оборудване за защита и терминиране на отдалечени защитени връзки, инсталирано в централния офис на КЗЛД.

Фиг. 2.1.1. Йерархична мрежова инфраструктура

Enterprise Campus има пирамидална структура и е разделен на следните поднива: *Core - Distribution Level* и *Access Level*.

Core - Distribution Level изгражда логическия център на локалната мрежа. В него са предвидени бързи комутиращи устройства с вградена функционалност за резервиране на L2/L3 инфраструктурата, свързана с високопроизводителната преносна среда. Към *Core - Distribution Level* се свързват следните нива и модули:

- *Sever Farm* модул
- *Management* модул
- Главното *Enterprise Edge* ниво
- *Access Level*.

Обособяването на *Core - Distribution Level* предлага следните предимства на крайния потребител на локалната мрежова инфраструктура:

- увеличава се скоростта на достъп за услуги и приложения;
- намалява времето, необходимо на крайния потребител за достъп до тези услуги;
- осигурява бърз пренос на данни в цялата мрежа и извън нея;
- предлага 100% наличност на ресурсите и неограничени възможности за бъдещо разширение.

Access Level е нивото, към което се свързват крайните потребители. На *Access Level* е предвидена възможност за групиране на потребителите на групи (VLAN). Разделянето на VLAN позволява контрол на трафика и прилагане на политики на КЗЛД за права на достъп на крайните потребители (служители). Към *Core - Distribution Level* не преминава трафик, който е локален за групата.

Предназначението на *Enterprise Edge* нивото е:

- Да даде възможност за връзка с отдалечените офиси на КЗЛД (бъдещи и настоящи) към *Server Farm* модула и потребители, намиращи се на *Access Level* в централния офис на КЗЛД;
- Свързаност с публичната мрежа Internet и ползване на услуги от нея;
- Достъп на клиенти до публична информация на КЗЛД;
- Достъп на партньори и доставчици до информация и ресурси с неуповителен характер, които не са предназначени за публично използване;
- Достъп на отдалечени потребители (служители в командировка) до ресурси, намиращи се в *Server Farm* модула и *Access Level* в централния офис на КЗЛД.

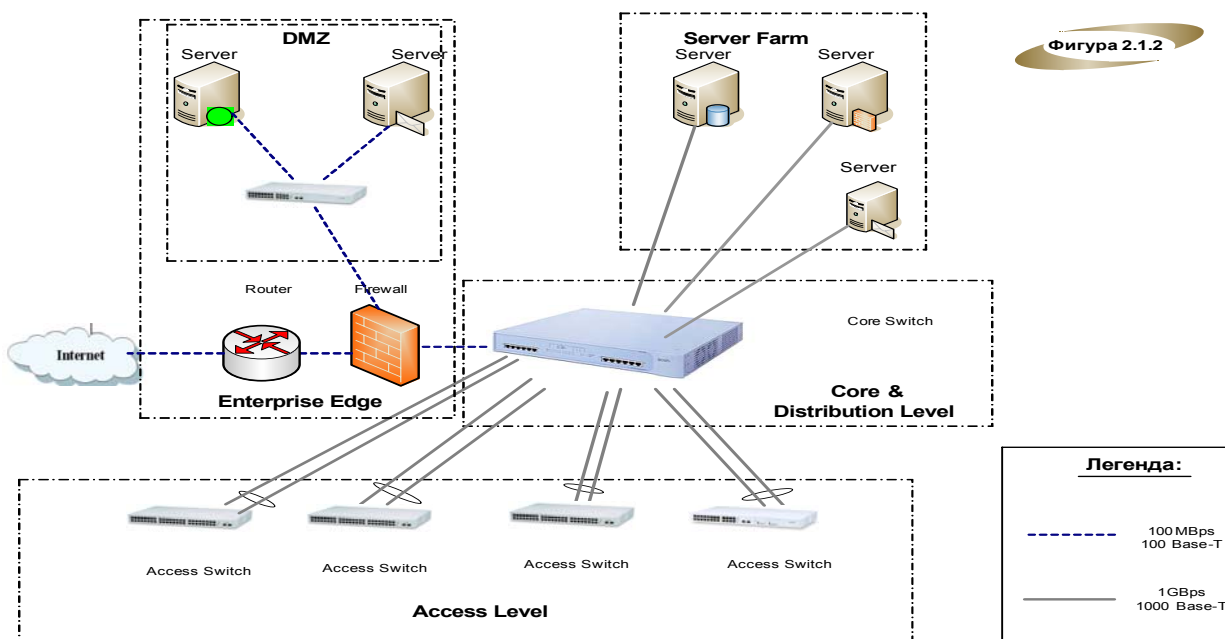
На това ниво се разполага оборудване, осъществяващо връзка с WAN мрежата и изграждаща външната сигурност на КЗЛД. Сигурността на мрежата за достъп на външни потребители (*Remote Office u Users*) се осъществява на *Enterprise Edge* ниво. Връзката с отдалечените офиси се осъществява чрез VPN мрежа, използваща публичната мрежа Internet за свързаност.

На фиг. 2.1.2. е представена структурната организация на *Enterprise Campus* ниво. Според направеното сегментиране на мрежовите нива се обособяват 4 основни мрежови модула.

➤ **Core & Distribution Level** – осигуряващ опорната комутация, резервирането и оптималното използване на опорните мрежови връзки; резервирането, стекирането и управлението на дистрибутираните L2/L3 комутиращи фабрики в този мрежов модул.

➤ **Server Farm** – модул, осигуряващ високоскоростно и непрекъсваемо включване на сървърната ферма към *Core & Distribution Level*. Използването на LACP позволява балансиране на трафика между двете агрегирани връзки, което увеличава почти двойно капацитета на връзката до сървърите.

➤ **ДМЗ (Демилитаризирана Зона)** – зона за публични сървъри.

Фиг. 2.1.2. Структурната организация на *Enterprise Campus* ниво

➤ **Access Level** – ниво, осигуряващо връзката на крайните потребители към всички други нива на мрежовата инфраструктура (потребителите са групирани в отделни мрежи VLAN за основните дирекции). Дефинирани са:

Server1 – за регистъра на администраторите на ЛД.

Server2 – инсталирани са следните сървъри :

1. Domain Controller (Контролира достъпа до мрежата, домейна и Active Directory услугата)
2. RADIUS
3. DNS
4. DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol – Грижи се за динамично разпределение на IP адресите в мрежата)
5. Proxy сървър (инспектира WWW трафика, като филтрира съдържанието на файловете и прилага анти-вирусни политики за всички мрежови протоколи). Инсталиран е програмен пакет, който се състои от следните компоненти:

- URL Filter – Контролира достъпа до интернет сайтовете по предварително дефинирана и постоянно обновяваща се база от данни с URLs, като са блокирани всякакви дейности, несвързани с конкретното предназначение.

- Content Protection – инспектира съдържанието на HTTP и SMTP трафика за вреден код или аномалии в протоколите. Предотвратява атаките срещу локалната мрежа и заразяването на локалните мрежови ресурси с вируси или троянски коне.

- Anti Virus – сканира целия поток от данни входящ и изходящ Internet трафик от локалната мрежова инфраструктура за вируси.

- Anti Spam – предпазва потребителските електронни пощенски кутии от нежелани обяви, разпространяващи се в публичната мрежа Internet.

6. AntiVirus сървър – осигурява защита от вируси във файловата система на потребителските компютри и файлови сървъри. Управлението и инсталацията на антивирусната среда в локалната мрежа се извършва през централизирано мрежово приложение.

7. WINS сървър – Windows система за имената.

8. Пощенски сървър във вътрешната мрежа – с оглед реализирането на цялостната политика по сигурността е изграден вътрешен пощенски сървър, който едновременно с това консолидира в себе си функциите на приложение за осъществяване на груповата работа в организацията. За целта е инсталиран и конфигуриран Microsoft базиран сървър във вътрешната мрежа. Съществува и втори пощенски сървър, използван като транзитен публичен пощенски сървър и фронтенд за уеб базирана пощенска услуга за нуждите на организацията. Така се повишава нивото на сигурност за данните, обменяни като електронна поща. Всички функции за груповата работа – споделяне и управление на общи адресни книги, календари, списъци със задачи се управляват от Microsoft базирания сървър, като с това се запазва нивото на сигурност на данните, тъй като той е разположен в защитената част на мрежовата инфраструктура.

9. File server

Server 3 – резервен сървър на Server 2.

Архивиращо устройство

На *Access Level* се използват комутатори. Отделните комутатори са включени посредством *LACP – Link Aggregation Control Protocol* към опорните комутатори. По този начин се повишава пропускателната способност на връзката между крайния потребител и останалите модули на мрежовата инфраструктура.

Осигуряване надеждна защита на данните (Data Security)

Планът по сигурността в мрежовата инфраструктура е разделен на 2 части :

А) LAN сигурност

Основен проблем е управлението на клиентския достъп до мрежовите ресурси. Използват се механизми, които контролират поведението на потребителя при логване в домейна на КЗЛД още на ниво мрежова комуникация. В този случай се прилага протокола за идентификация и управление на достъпа, който е реализиран в комутаторите, описани като *Access Level* устройства. Този модел за управление на достъпа работи успешно с RADIUS сървъри на Microsoft. Принципната схема на легитимиране на потребителя е показана на фиг. 2.1.3.

Фиг. 2.1.3. Принципната схема на легитимиране на потребителя

Потребителският компютър няма никакъв достъп до мрежата, преди той да се легитимира пред RADIUS сървъра. На първа стъпка потребителят изпраща заявка за връзка към мрежата, като RADIUS сървъра е единственото възможно място за изпращане на заявката в мрежовата инфраструктура. Всички други пакети ще бъдат блокирани. Ако RADIUS сървъра разреши достъп на потребителя, порта на комутатора, на който той е включен, се отблокира и разрешава достъп до мрежовите ресурси на втора стъпка. Предимството на RADIUS сървъра тук е възможността за контрол на достъпа, който се дава на потребителя.

Регистърът на сървъра и VLAN-а, отговарящ за регистъра на базата данни, не се виждат от останалите VLAN-ве.

Б) Perimeter Security и VPN Termination

Тук фокусът при изграждане на концепцията по осигуряване на сигурността пада върху правилния подбор, инсталиране и конфигуриране на firewall системата, състояща се от следните компоненти :

- съвкупност от едно или повече хардуерни устройства, обединени в подходяща схема за постигане на пълно резервиране на опорните връзки;
- софтуер за управление и конфигуриране на защитната стена;
- анализ на опитите за проникване в мрежовата инфраструктура през шлюза за връзка към публичните мрежи;
- средства за терминиране на отдалечени криптирани канали, инициирани от шлюзовете на отдалечените офиси, имащи тунелни свойства или от мобилни потребители, имащи тунелни свойства;
- интегрирана система за антивирусна защита.

Основните политики на сигурност на Firewall са следните:

➤ От вътрешната мрежа навън (към Интернет) са разрешени само необходимите портове за осъществяване дейността на Комисията като се прилага NAT (Network Address Translation – скриване на всички вътрешни адреси зад 1 публичен IP адрес). По този начин цялата вътрешна мрежа остава невидима за Интернет.

➤ От Интернет към вътрешна мрежа всичко е забранено. От вън не е предоставен никакъв достъп до вътрешната мрежа.

➤ От вътрешната мрежа към ДМЗ (Демилитаризирана Зона – Зона за публични сървъри), поради естеството на услугите, доставяни от сървърите, поместени в тази зона, се дава възможност за регламентиране на достъпа към и от ДМЗ чрез необходимите за това портове.

➤ От ДМЗ към вътрешната мрежа няма предоставен достъп.

➤ От Интернет към ДМЗ и обратно са разрешени само определени портове.

➤ Политика на сигурност на всяко работно място : Domain Controller осигурява профил за всяко от работните места, без право за инсталиране/деинсталиране на допълнителен софтуер.

Монтирани са четири броя UPS-3000 VA по един за всеки етаж, които захранват разпределителни шкафове и секция К на ел. инсталацията.

2.1.3. Заявка за финансиране по програма Phare 2005

През м. юли 2005 г. от КЗЛД беше изготвен и предаден стандартен фиш за финансиране по програма Phare-2005, чието съдържание е представено по-долу.

1. Обща информация

Бъдещо засилване на административния капацитет на КЗЛД и предоставяне на условия за прилагане на ЗЗЛД.

2. Цели

Подобряване дейността на КЗЛД в съответствие с най-добрите Европейски практики за защита на личните данни чрез нейното институционално изграждане и инвестиции.

3. Описание

➤ Обща информация и обосновка:

С оглед институционалното развитие и подобряване дейността на Комисията е необходимо :

- Осъществяване на ефективна система за контрол на администраторите на ЛД;
- Изграждане на локална мрежова инфраструктура на територията на Р. България към КЗЛД;
- Изграждане на национална информационна система на КЗЛД;
- Изграждане на централен офис и шест регионални звена;
- Квалифициран и добре обучен персонал на КЗЛД, за периода 2005-2008, с отлични познания в сферата на правните, техническите и организационни въпроси, касаещи практическото прилагане на изискванията за защитата на личните данни от страните членки на ЕС.

Комисията води регистър на администраторите на лични данни и за водените от тях регистри. Във връзка с това Комисията прие на свое заседание и обнародва в Държавен вестник образец за заявление за регистрация на администратор на лични данни, както и приложение с описание за водените от тях регистри.

Непредоставянето на сграда за осъществяване дейността на КЗЛД, от нейното създаване до настоящият момент, доведе до невъзможност да бъде разгърнат нейният административен капацитет, да бъде изградена информационната ѝ инфраструктура и да бъде разработен специализиран софтуер. Посочените проблеми налагат необходимостта от подкрепа по Програма ФАР.

Предложеният проект е в съответствие с препоръките към България, дадени в Редовния доклад на ЕК за 2004 година, както и с последното предупредително писмо от 09.06.2005 г на ЕК за областите, в които България трябва да вземе спешни

мерки преди присъединяването.

По този начин КЗЛД ще има възможност да отговори на всички основни изисквания на Директива 95/46/ЕС.

➤ Резултати:

- Осъществяване на ефективна система за контрол на администраторите на ЛД;
- Изграждане на локална мрежова инфраструктура на територията на Р.България към КЗЛД;
- Изграждане на национална информационна система на КЗЛД;
- Изграждане на централен офис и шест регионални звена;
- Квалифициран и добре обучен персонал на КЗЛД, за периода 2005-2007, с отлични познания в сферата на правните, техническите и организационни въпроси, касаещи практическото прилагане на изискванията за защитата на личните данни от страните членки на ЕС.

➤ Дейности:

- Изготвяне на Ръководство за процедури за осъществяване на контрол върху администраторите на лични данни;
 - Обучение на администрацията на КЗЛД по правни, технически и организационни въпроси, по практическото прилагане на ЗЗЛД;
 - Изработване на наръчник за обучение на администраторите на лични данни по прилагане на ЗЗЛД;
 - Основно обучение на новоназначените служители от шестте регионални звена по практическото прилагане на ЗЗЛД;
 - Консултантска помощ за изготвяне на работен технически проект за мрежовата инфраструктура;
 - Консултантска помощ за изготвяне на работен технически проект за информационна система на Регистъра на администраторите;
 - Система за комуникация с потребителите чрез създаване на WEB сайт и информационен бюлетин на КЗЛД;
- Ивестиционна подкрепа:
- Техническо, информационно и друго оборудване за ефективна защита на мрежовата инфраструктура и информационната система на КЗЛД от неоторизиран достъп;
 - Организационни и административни средства, необходими за изграждане на центъра за обучение на КЗЛД;
 - Доставка на специализирано оборудване и софтуер за нуждите на КЗЛД;
 - Доставка на необходимите транспортни средства за нуждите на администрацията на КЗЛД;

4. Институционална рамка

КЗЛД ще бъде бенефициент на проекта. Цялостната координация и прилагане на проекта ще бъде поверена на член на Комисията. С цел да се постигне ефективна координация при прилагането на проекта, КЗЛД ще осигури ръководен екип, отговарящ за всички въпроси, свързани с прилагането и координацията на проекта. КЗЛД ще си сътрудничи с Дирекция “Управление на средствата от ЕС” в Министерство на финансите и Делегацията на Европейската комисия.

5. Мерки за изпълнение

➤ Изпълнителна агенция:

Дирекция “Управление на средствата” в Министерство на финансите е изпълнителната агенция. Дирекция “Управление на средствата” ще е отговорна за провеждането на търговете, доставката на оборудването и финансовия контрол по време на изпълнението на проекта.

КЗЛД ще координира подобряването на техническите спецификации за всички под-проекти, ще назначи експерти за участие при оценяване на офертите и ще наблюдава доставката, инсталирането и конфигурацията на оборудването.

➤ Туининг:

Изпълнението на проекта ще започне с договора за туининг, включително Местен съветник по туининг (TRA). За изпълнението на този проект ще са необходими Местни съветници по туининг и експерти за кратък срок от държавите-членове на ЕС. Местните съветници по туининг трябва да бъдат служители със среден и старши ранг. Очаква се от Местния съветник по туининга да създава и поддържа добри отношения със служителите на КЗЛД, за да разбере напълно техните гледни точки и да може да предава ефективно идеи и техники. Това означава, че Местните съветници по туининг трябва да бъдат професионалисти с добри умения за комуникация.

От Местния съветник по туининг се очаква да има добри правни познания (общо функциониране на защитата на личните данни, правни инструменти на ЕС – Директива 95/46/ЕС и друго, свързано с това, европейско законодателство в областта на правосъдието и вътрешните работи).

Местните съветници по туининг трябва да са способни да предоставят ефективна подкрепа при разработването на програми за обучение. Изисква се много добро владение на английски език, устно и писмено.

➤ Нестандартни аспекти:

Проектът ще се изпълнява в съответствие с правилата на Phare (PRAG) и съобразно насоките, съдържащи се в Наръчника за Туининг (май 2005 г.) и Ръководството за програма Phare 2005 г.

Съфинансирането от българска страна ще бъде осигурено от държавния бюджет чрез дирекция “Национален фонд” в Министерство на финансите. Съфинансирането от българска страна ще бъде договорено заедно със сумите, разпределени по програма Phare.

➤ Договори:

Предвидените договори по проекта ще се сключват и изпълняват съобразно правилата на PHARE. Направената оценка на договорите е както следва:

Договор 1-Туининг – 700 000 €

6. График за изпълнение
- ▶ Начало на тръжните процедури/покана за предложения (покана за предложения относно: /i/ избор на туининг партньор; /ii/ подготовка за доставка)
 - Одобряване на програма – декември 2005 г;
 - Избор на туининг партньор – декември 2005 г;
 - Начало на туининг дейности – юли 2006 г.
 - ▶ Начало на дейността на проекта – 2005 г.
 - ▶ Приключване на проекта – декември 2007 г.

Приемането и прилагането на европейското законодателство в областта на правосъдието и вътрешните работи представлява съществен елемент от общия процес на подготовка за присъединяване на България към Европейския съюз. Инвестициите на Phare ще подпомогнат подобряването на законодателството за защита на личните данни, засилването на капацитета за експлоатация на централизиран информационни системи и подобряването на ефективността на работата на КЗЛД.

2.1.4. Финансово състояние на КЗЛД

През отчетния период не бе решен един от основните проблеми, свързан със статута на Комисията като разпоредител с бюджетни кредити и нейната финансова независимост. Както бе подчертано и в предходния бюджет, изхождайки от изискванията на Конвенция № 108 от 1981 г за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни и Директива 95/46/ ЕО от 1995 г., както и разпоредбата на чл.6 ал. 1 от ЗЗЛД, според която Комисията за защита на личните данни е независим държавен орган, в чл.2 ал.2 от Правилника на Комисията за защита на личните данни, е предвидено, че тя е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. За съжаление първоначално с Постановление №188 от 2002 г. на МС Комисията за защита на личните данни е определена като второстепенен разпоредител с кредити към МС. С това, както вече нееднократно подчертахме се поставя под съмнение независимостта на Комисията, а от друга страна се създават значителни затруднения за нормалното ѝ функциониране поради неизвестност на бюджета, който притежава за финансовата година.

Параграф	Обяснение	Сума
01-00	Заплати и възнаграждения на персонала по трудово и служебно правоотношение	274547 лв.
02-00	Други възнаграждения и плащания (обещетения при напускане, болнични, по граждански договори, СБКО и пр.)	37514 лв.
03-00	Осигурителни вноски за ДОО	64797 лв.
05-00	Здравно-осигурителни вноски	11770 лв.
07-00	Вноски по ДЗПО	2752 лв.
10-00	Издръжка (постелен инвентар и облекло, отчетни и научно-изследователски разходи, литература, канцеларски материали и специална хартия за удостоверения, рекламни материали, аксесоари, дискети, визитки, пожарогасители, гориво, командировки, застраховки и др.)	495505 лв.
52-01	Придобиване на компютри и хардуер	157507 лв.
52-03	Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения	
	Придобиване на стопански инвентар	23628 лв.
52-05	Придобиване на програмни продукти	54406 лв.
53-01		15376 лв.
	Общо разходи	1137802 лв.
	План разходи	1252613 лв.
	<i>Неизразходвани средства</i>	114811 лв.

Таблица 2.1.1.

След Партньорската проверка по Глава 24 “Правосъдие и вътрешни работи” на 31.08- 03.09.2005 г. експертите от ЕС в своя доклад подчертаха, че съществуващото положение не гарантира финансова независимост на Комисията и препоръчаха адекватна промяна. Последващата отмяна на Постановление № 33 на МС от 1999 г. с Постановление № 216 на МС от 2005 г. в чл. 2 ал.4 вместо да бъде извършена необходимата корекция е предвиден правния абсурд, че “председателят на Комисията за защита на личните данни е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити”. При измененията на Закона за защита на

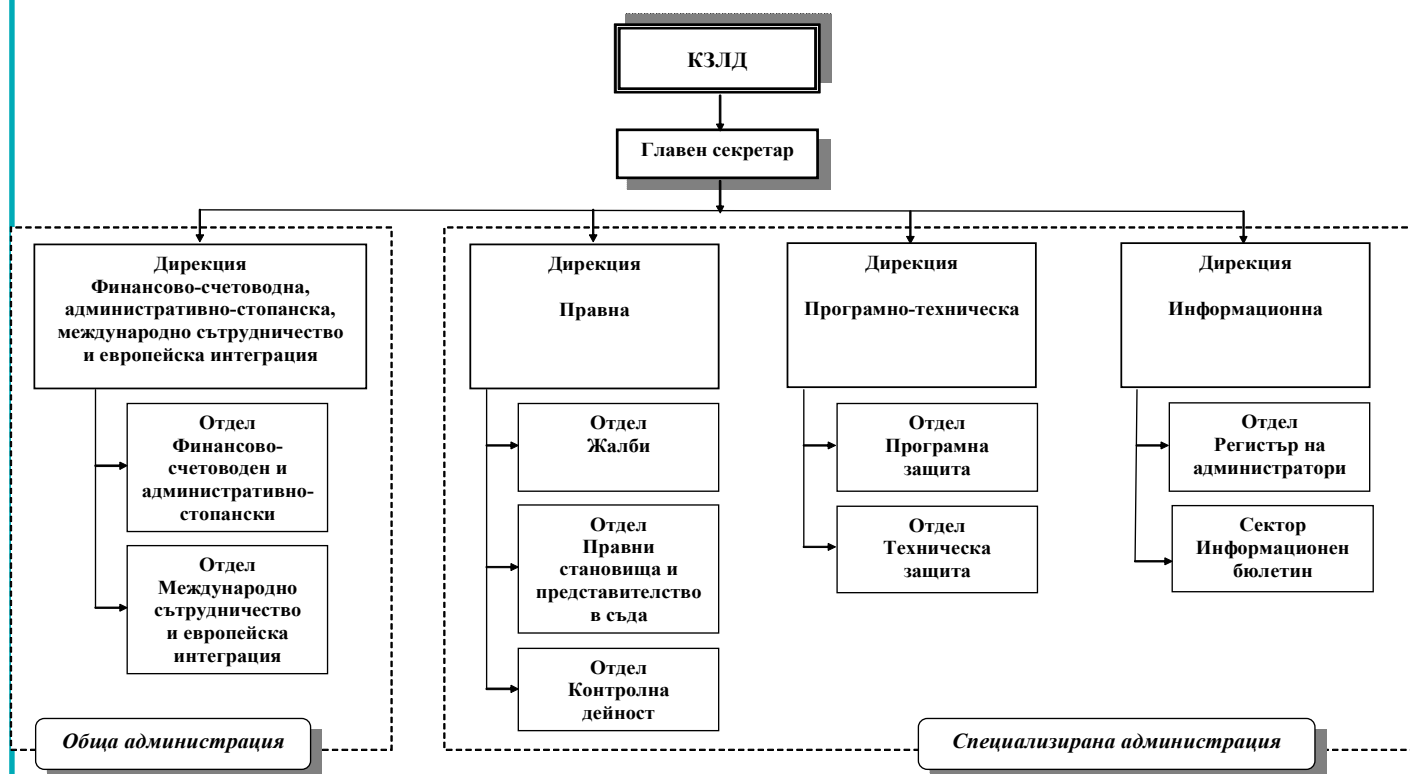
личните данни най-вече поради натиск на Министерство на финансите, не беше приета разпоредба, аналогична на чл. 4 ал.2 от Закона за защита на класифицираната информация, според която Комисията е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити.

С липсата на промяна по отношение на този въпрос според нас се създават проблеми с оглед на настоящето присъединяване на България в ЕС. За новата Партньорска проверка 20.02- 24.02.2006 г. по Глава 24 отново се поставят въпросите какво се е променило във връзка с финансовата независимост на Комисията след последната проверка от 2005г. и какъв е бюджета ѝ за 2006г., както и разбивката ѝ по дейности. За съжаление ние не можем да дадем отговори на тези въпроси, тъй като реално промяна нямаме, а пък Комисията дори не фигурира на отделен ред в Закона за държавния бюджет. Отчетените за 2005г. разходи са в размер на 1137802 лв., изразходвани по Параграфи, както е показано в Таблица 2.1.1.

2.2. Структура и персонален състав

Съгласно Правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация общата численост на персонала е 76 щатни бройки (включително 5 изборни длъжности). Администрацията е организирана в 4 дирекции, правомощията на които са определени в Правилника, а Функционалните връзки на звената се регламентират с вътрешни правила, приети от Комисията по предложение на главния секретар. Общата структура е представена на фиг. 2.2.1. и включва:

1. Изборни длъжности (председател и членове на КЗЛД) – 5
2. Главен секретар – 1
3. Обща администрация – 20
 - а) Дирекция “Финансово-счетоводна, административно-стопанска, международно сътрудничество и европейска интеграция”
4. Специализирана администрация – 50
 - а) Дирекция “Правна”
 - б) Дирекция “Програмно-техническа”
 - в) Дирекция “Информационна”

Фиг. 2.2.1. Обща структура на администрацията на КЗЛД

Актуалният състав на администрацията към 31.12.2005 г. е показан в табл. 2.2.1. и се състои от 28 назначени съгласно, действащата щатна структура служители в някои от дирекциите и 4 служители, допълнително назначени извън щата с трудов договор по програмата “Старт в кариерата”. Освен това, за целите на отдел “Регистър на администраторите” временно са наети по граждански договор чрез студентско бюро още 18 студенти, работещи по комплектоване на регистъра на администраторите на лични данни. Както се вижда, администрацията на КЗЛД е с доста ограничен състав и значително под необходимото за разгръщане на цялостната дейност по ЗЗЛД. Това беше отбелязано и в мониторинговия доклад, независимо че основна причина за това е липсата на сграда, и подходящи условия за разгръщане на пълния щат.

Длъжност	Назначени	Длъжност	Назначени
Главен секретар	1		
Дирекция "Финансово-счетоводна, административно-стопанска, международно сътрудничество и европейска интеграция"			
Директор	½*		
Отдел "Финансово-счетоводен и административно-стопански"		Отдел "Международно сътрудничество и европейска интеграция"	
Началник отдел	1	Началник отдел	1
Главен счетоводител	1		
Главен специалист	3+1*	Младши експерт	1
Старши специалист	1	Главен експерт	1
Технически сътрудник	1/2*		
Изпълнител	6		
Дирекция "Правна"			
Отдел "Жалби"		Отдел "Контролна дейност"	
Началник отдел	1	Държавен експерт	1
Главен експерт	1	Главен специалист	1
Старши експерт	1		
Младши експерт	1		
Служител "Старт в кариерата"	1**		
Отдел "Правни становища и представителство в съда"			
Младши юриконсулт	1		
Главен специалист	1		
Служител "Старт в кариерата"	1**		
Дирекция "Програмно-техническа"			
Директор	1		
Отдел "Програмна защита"		Отдел "Техническа защита"	
Служител "Старт в кариерата"	1**	Служител "Старт в кариерата"	1**
Дирекция "Информационна"			
Директор	1		
Отдел "Регистър на администратори"		Сектор "Информационен бюлетин"	
Старши експерт	1		
Главен специалист	1		
Студенти	18***		

Таблица 2.2.1. Актуален състав към 31.12.2005 г.

Легенда: (*) заемана длъжност по съвместителство; (**) на трудов договор по програма "Старт в кариерата". (***) студенти на граждански договор извън щата.

За попълване на административния състав на КЗЛД в края на 2004 г. бяха обявени конкурси за всички незаети щатни длъжности за държавни служители (в-к "Сега", бр. 214 от 15.IX.2004 г.), които се проведеха през януари и февруари 2005 г. в сградата на Агенцията за бежанците (поради липса на подходящи помещения и сграда на КЗЛД). В табл. 2.2.2. е направено обобщение на цялата процедура по тези конкурси, която изискваше доста усилия и време на комисиите по подготовката и провеждането им. Независимо от извършената значителна дейност, резултатите не бяха задоволителни, което се вижда от реално назначените служители. Една от причините за незадоволителните резултати беше включването в обявите на твърде общи изисквания за специфични длъжности, което рефлектира в слабите резултати (особено в областта на информационните технологии). Като друга причина могат да се посочат завишените критерии при оценяване и неподготвеността на кандидатите.

Беше предвидена тристепенна процедура – тест, писмен изпит и интервю, като за последното бяха допуснати успешно преминалите през първите две фази кандидати.

Конкурс длъжност	Обявени места	Брой молби за участие	Допуснати за участие	Издържали успешно	Назначени служители
Конкурс I-A Директор дирекц. "Правна"	1	6	4	0	0
Конкурс II-A Началник отдел "Жалби" Началник отдел "Контролна дейност"	1 1	11 12	7 6	1 0	1 0
Конкурс III-A Държавен експерт – "Жалби" Главен юриконсулт ПСПС Държавен експерт "Контролна дейност"	1 1 1	20 8 19	15 7 13	0 0 1	0 0 1
Конкурс IV-A Главен експерт "Жалби" Главен инспектор "Контролна дейност"	1 2	11 9	7 8	1 0	1 0
Конкурс V-A Старши експерт "Жалби" Старши юриконсулт ПСПС Старши инспектор "Контролна дейност"	1 3 2	11 17 9	6 15 6	1 0 0	1 0 0
Конкурс VI-A Младши юриконсулт ПСПС	1	39	38	1	1
Конкурс VII-B Директор "Програмно-техническа" Директор "Информационна"	1 1	3 5	3 3	2 2	1 1
Конкурс VIII-B Началник отдел "Програмна защита" Началник отдел "Техническа защита" Началник отдел "Регистър на администраторите"	1 1 1	1 1 2	1 0 1	0 0 0	0 0 0
Конкурс IX-B Началник сектор "Информационен бюлетин"	1	3	1	0	0
Конкурс X-B Държавен експерт "Програмна защита" Държавен експерт "Техническа защита"	1 1	3 3	3 0	0 0	0 0
Конкурс XI-B Главен инспектор "Програмна защита" Главен инспектор "Техническа защита" Главен експерт "Регистър на администраторите" Главен експерт "Информационен бюлетин"	1 1 2 1	3 2 4 7	3 0 1 3	0 0 0 0	0 0 0 0
Конкурс XII-B Старши инспектор "Програмна защита" Старши инспектор "Техническа защита" Старши експерт "Регистър на администраторите" Старши експерт "Информационен бюлетин"	1 2 2 1	2 2 3 6	2 0 1 3	2 0 1 0	0 0 1 0
Конкурс XIII-B Младши инспектор "Програмна защита" Младши инспектор "Техническа защита" Младши експерт "Регистър на администраторите"	2 2 2	6 5 16	6 5 16	0 0 0	0 0 0
Конкурс XV-B Началник отдел "АС и УС"	1	19	9	1	1
Конкурс XVI-B Главен счетоводител Държавен експерт "МС и ЕИ"	1 1	6 5	5 1	0 0	0 0
Конкурс XVII-B Главен експерт "Финанси" Главен експерт "Международ. сътрудничество" Главен експерт (връзки с обществеността)	1 1 1	4 2 2	2 0 0	0 0 0	0 0 0
Конкурс XVIII-B Старши експерт "Международ. сътрудничество" Старши експерт (връзки с обществеността)	1 1	4 3	2 1	0 0	0 0
ОБЩО:	49	294	204	13	9

Таблица 2.2.2.Обобщение на данните от конкурси I-II.2005 г.

От проведените през началото на 2005 г. конкурси се направиха изводите:

- обявяването на конкурси да се извършва поетапно през къси интервали от време (1-3 месеца), за да не се натрупва значителна по обем работа за конкурсните комисии, което неминуемо води до забавяне във времето;
- в обявата за конкурсните длъжности да се посочат и специфични изисквания относно придобитата квалификация, за да се намали броя на кандидати с “неудачна” за даден конкурс специалност;
- с предимство да се обявят конкурсите за младши длъжности, с което да се подпомогне персонала при изпълнение на рутинните задачи (проверки и инспекции, комплектоване на регистъра на администраторите, техническо-програмно осигуряване, информационно поддържане и пр.);
- да се облекчи процедурата по конкурса, като се приложи двустепенен модел.

Докладът от Третата Партньорска проверка на Правосъдие, свобода и сигурност – Защита на данните (г-н Антонио Касели и г-н Цезар Алонсо-Ириарте) отделя значително внимание на административния състав на КЗЛД. В частта “Брой и качество на персонала” се посочва текущото (към 31.08.2005 г.) състояние, както на административната структура съгласно действащия Правилник, така и по отношение на заетите работни места от щатното разписание. Маркира се незаетостта на работните места във важни за работата на КЗЛД звена (отделните дирекции), като в края се посочва:

“Накратко, всички отдели в КЗЛД са с непълен състав; освен това, изискваните правни и ИТ умения изглежда не са достатъчно налице. Извън съмнение е, че колкото по-дълго КЗЛД е лишена от съответен персонал, тя няма да може да извършва задоволително много задачи, за които е отговорна; обаче, наличните технически съоръжения изглежда също са достатъчни по мнение на КЗЛД”.

В “Заклучения и препоръки” на доклада, в специална точка “Персонал”, е записано:

“Необходимо е да се заемат работните места на персонала, предвидени в закона, както за юридически, така и за ИТ експерти. Това е предпоставка за КЗЛД да изпълнява много задачи, възложени ѝ съгласно ЗЗЛД; ако е необходимо, трябва да се предвидят специални конкурси или временни наемания на работа, в очакване на служители на постоянен договор след конкурс.”

В доклада от проверката е отделено място и на друг дискутиран в КЗЛД проблем, главно във връзка с подготовката на ЗИД на ЗЗЛД – изграждането на 6 регионални звена за защита на личните данни на територията на Република България с по 4 служители във всяко. Идеята за тяхното създаване цели (отбелязано е и в доклада):

- а) подпомагане на дейности по контрола (по-конкретно инспекциите);
- б) намаляване на обема на работа, свързан с регистрацията на операциите по обработката (регионалните центрове ще поемат функциите по регистрация на своите администратори на ЛД и раздаване на удостоверенията);
- в) повишаване на осведомеността за защита на данните в гражданското общество, приближавайки се до местните общности.

В доклада е изказано съмнение относно необходимостта от такива звена, като се посочва, че “... при ситуацията в момента в други, по-големи държави на ЕС, текущите бюджетни ресурси и наличието на алтернативни начини за извършване на регистрация и повишаване на осведомеността по въпроси за защита на данните, поставят под въпрос тази мярка”. В този смисъл е и препоръката в частта “Заклучения и препоръки” относно “Организация на КЗЛД”:

“Вниманието трябва да се насочи към засилване на административния капацитет на КЗЛД в София, без да се изграждат периферни (регионални) звена, съгласно предвиденото в настоящите проекто-изменения и допълнения на ЗЗЛД. Това не се препоръчва, поради бюджетните ограничения, наложени на КЗЛД, както и от съображения за реална ефективност. За да се доближи КЗЛД до населението, което е предполагаемата цел на това предложение, могат действително да се приложат други, по-малко скъпи методи, особено в тази фаза (начало на функциониране на Интернет страница, подобряване на дейността на приемната, провеждане на допълнителни информационни кампании).

Във връзка с препоръките относно административната структура на КЗЛД бяха предприети следните **мерки и конкретни действия**:

1. В периода септември-октомври 2005 г. бяха назначени на трудов договор по програма “Старт в кариерата” 4 специалисти с висше образование в областта на правните науки и информационните технологии, както и 3 служители по трудово правоотношение в същите направления.

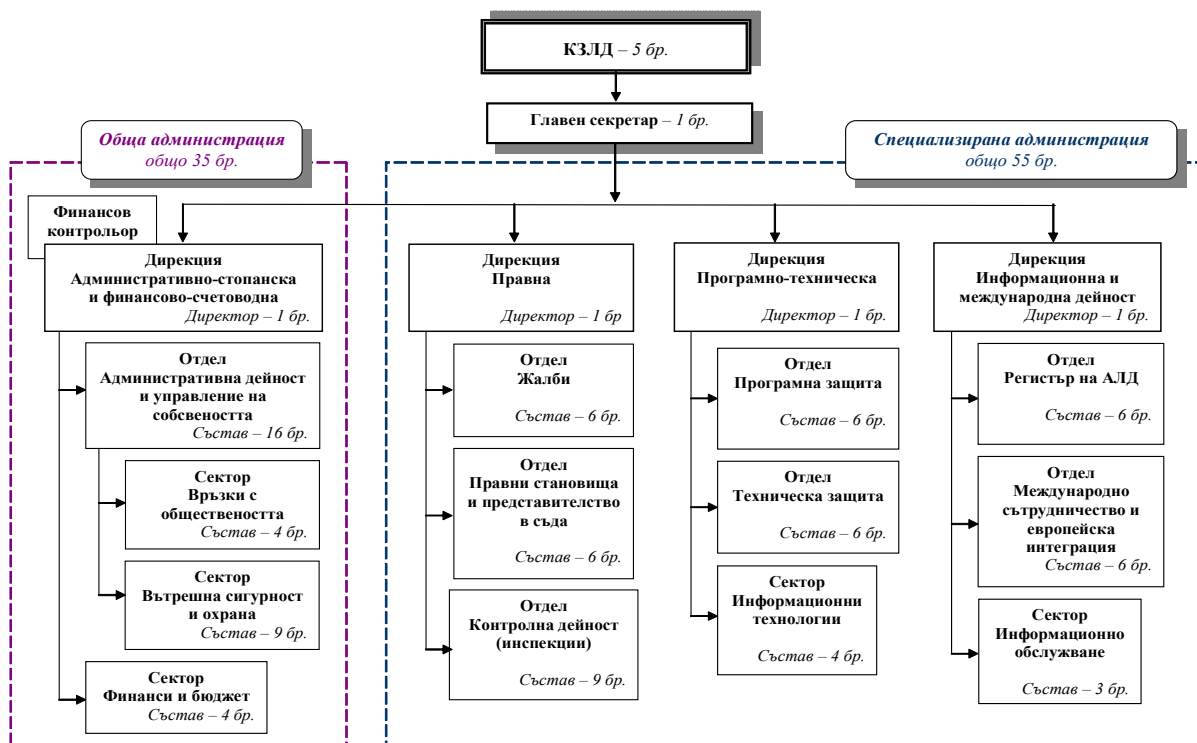
2. Във връзка с набелязаните мерки по препоръките от мониторинговия доклад, през м. ноември 2005 г. се взе решение за обявяване и провеждане на конкурси с цел до м. януари 2006 г. да бъдат назначени държавни служители в отделните дирекции. На базата на направения анализ на изводите от предишния конкурс и на спешните нужди по осигуряване на дейността на Комисията се определиха приоритетните 15 нови длъжности за младши държавни служители, равномерно разпределени по дирекциите. Обявата за конкурсите беше публикувана във вестник “Сега” на 5.12.2005 г., като срокът за подаване на документи за участие беше 19.XII.2005 г. Обобщение на данните за конкурса е представено в табл. 2.2.3.

3. Предвижда се провеждане на втори етап, планиран за началото на 2006 г., на който ще бъдат обявени свободни места за директори и главни експерти/инспектори. При успешно завършване на тези два етапа и, разбира се, след трайно настаняване на Комисията в подходяща сграда, може да се премине и към последния етап (оставащи около 10-15 места) за пълното окомплектоване на администрацията на КЗЛД.

4. През 2005 г. на свои заседания Комисията неколккратно е обсъждала въпроса за актуализация на административната структура. Както вече се спомена, едно от предложенията беше свързано с изграждане на 6 регионални звена, но по време на проверката експертите на ЕК изразиха съмнение относно ефективността. Комисията прие тази препоръка в точка “Организация на КЗЛД” и насочи своите усилия към адаптиране на съществуващата структура към реално оформилите се задачи пред

Конкурс длъжност	Обявени места	Брой молби за участие	Допуснати за участие	Издържали успешно	Назначени служители
<i>Дирекция "Административно-стопанска, финансово-счетоводна, межд.сътрудн. и европ.интеграция"</i>					
Конкурс I-Б Главен експерт (финансов контролър)	1	6	3	0	0
Конкурс II-Б Младши експерт	1	5	2	1	0
<i>Дирекция "Правна"</i>					
Конкурс III-Б Старши юрисконсулт	3	11	10	5	3
Старши инспектор	1	4	2	1	0
Конкурс IV-Б Младши инспектор	1	10	10	4	1
<i>Дирекция "Програмно-техническа"</i>					
Конкурс V-Б Младши инспектор	4	8	5	3	1
<i>Дирекция "Информационна"</i>					
Конкурс VI-Б Старши експерт	1	1	1	1	1
Конкурс VII-Б Младши експерт	3	7	4	1	1
ОБЩО:	15	52	37	16	7

администрацията във вътрешен и международен план. В момента предстои обсъждане на работен вариант на общата структура на администрацията на КЗЛД, който е показан на фиг. 2.2.2. Окончателното приемане на новата структура ще доведе до промени и в Правилника, което ще бъде обнародвано в ДВ.

Фиг. 2.2.2. Работен вариант за актуализация на административната структура на КЗЛД

2.3. Изводи и належачи мерки за укрепване

От всичко представено по-горе може да се направи извода, че непредоставянето на подходяща сграда – държавна собственост, води до значителни трудности за Комисията през отчетния период. Този основен проблем води до невъзможност за разгръщане на пълен административен капацитет на Комисията, което е основна бележка в областта на защитата на лични данни в редовните годишни доклади на ЕС за напредъка на България от 2003г. насам. От друга страна, Комисията не разполага с финансови средства, с които да наеме сграда, в която да бъде настанена администрацията ѝ, а и определено считаме, че това не може да бъде решение на проблема. Наемната цена в гр. София е изключително висока и според нас е нецелесъобразно да се предоставят държавни средства за тази цел.

Липсата на сграда и последващото от нея неразгръщане на административния капацитет, затруднява цялостната дейност на КЗЛД. Членовете на Комисията се занимават с несвойствени задачи, попълвайки липсващи административни звена, забавя се обработката на информация по жалби, разрешения за предоставяне на лични данни и заявления за регистрация на администратори. Недостатъчно ефективна е контролната дейност.

Очевидна е необходимостта проблемът със сградата да бъде незабавно решен, което ще позволи пълно разгръщане на административния капацитет на Комисията и ускоряване на темпото по основните дейности, съгласно ЗЗЛД, като Комисията заеме съответстващо положение, аналогично на останалите органи на държавите от ЕС.

От друга страна е необходимо осигуряване на финансова независимост на Комисията, което е основно изискване в Директива 95/46 на ЕС за защита на лицата при обработка на лични данни. Това може да стане единствено като се признае на Комисията качеството на първостепенен разпоредител с бюджетни кредити.

3. Дейности по Закона за защита на личните данни

Правомощията на КЗЛД са уредени в чл. 10 ал. 1 от ЗЗЛД, според която разпоредба тя:

1. анализира и осъществява цялостен контрол за спазването на нормативните актове в областта на защитата на лични данни;
2. води регистър на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри на лични данни;
3. извършва проверки на администраторите на лични данни във връзка с дейността си по т. 1;
4. изразява становища и дава разрешения в предвидените в този закон случаи;
5. издава задължителни предписания до администраторите във връзка със защитата на личните данни;
6. след предварително уведомяване налага временна забрана за обработването на лични данни, с които се нарушават нормите за защита на личните данни;
7. разглежда жалби срещу актове и действия на администраторите, с които се нарушават правата на физическите лица по този закон, както и жалби на трети лица във връзка с правата им по този закон;
8. участва в подготовката и задължително дава становища по проекти на закони и подзаконови нормативни актове в областта на защитата на личните данни;
9. осигурява прилагането на решенията на Европейската комисия в областта на защитата на личните данни.”

Редът за водене на регистъра за уведомяване на комисията, за даване на разрешения и изразяване на становища, за разглеждане на жалбите, както и за издаване на задължителните предписания и налагането на временни забрани за обработване на лични данни, се определя в правилника за дейността на КЗЛД и нейната администрация.

Комисията издава бюлетин, в който публикува информация за своята дейност и за взетите решения.

За изпълнение на задълженията си по чл. 10 Комисията провежда редовни извънредни заседания, извършва проверки по постъпили жалби или по собствена инициатива, дава становища, организира семинари, работни срещи и дискусии. За отчетния период извършената дейност може да се обобщи в таблица 3.1

<i>Дейности</i>	<i>Брой</i>
<i>Проведени редовни и извънредни заседания</i>	<i>50</i>
<i>Обработени заявления за регистрация на администратори</i>	<i>32976</i>
<i>Разгледани молби за разрешения за достъп до регистри и прехвърляне на лични данни</i>	<i>304</i>
<i>Дадени становища в предвидените от ЗЗЛД случаи</i>	<i>283</i>
<i>Разгледани жалби срещу администратори на лични данни</i>	<i>74</i>
<i>Извършени проверки срещу администратори на лични данни</i>	<i>107</i>
<i>Участие в подготовка на нормативни актове</i>	<i>1</i>

3.1. Регистрация на администратори на лични данни

Комисията води регистър на администраторите на лични данни и на водените от тях регистри на лични данни / чл. 10

ал. 1 т.2 ЗЗЛД/. Целите, които законодателят си е поставил със създаване на този публичен регистър, са да се даде гласност по отношение на това кои са администратори на лични данни, какви лични данни, на какво законово основание обработват и как са защитени правата на физическите лица в процеса на обработването.

Преди измененията от 2005г в ЗЗЛД всички физически и юридически лица и държавни органи, бяха задължени да подадат заявление за регистрация в КЗЛД. Поради особено големия им брой и с оглед на съществуващите тенденции в ЕС в края на отчетния период законодателството в тази част беше променено като задължението за регистрация остана само за четири групи администратори. То е задължително, когато:

- “1. обработка лични данни, които разкриват расов или етнически произход, политически, религиозни или философски убеждения, членство в политически партии или организации, сдружения с религиозни, философски, политически или синдикални цели, както и лични данни, отнасящи се до здравето, сексуалния живот или до човешкия геном;
2. обработка лични данни при упражняване на правомощия, предоставени със закон;
3. поддържа регистър, съдържащ данни за не по-малко от 100 физически лица;
4. получил е задължително предписание за регистрация от комисията.”

Извън това всеки, който желае, може доброволно да се регистрира. Тази законодателна промяна може да бъде приветствана, защото значително ще облекчи процедурата за регистрация през следващата година като бъде намален броя на вписаните в регистъра администратори. Нали е обаче една празнота в закона – няма никакво правило относно вече регистриралите се администратори, както и тези, които са във висящо производство преди влизане на закона в сила. Възникват въпроси дали те трябва да бъдат заличени от регистъра, ако не попадат в новите четири групи или пък да се презюмира, че те са се регистрирали доброволно. При всички случаи смятаме, че тази празнота трябва да се попълни с правна норма в ЗЗЛД и не е редно Комисията чрез свое решение да я преодолява, тъй като едно такова решение не би имало никаква законова основа.

Комисията е извършила следните дейности, свързани с регистрацията на администратори на лични данни през 2005 год.

1. Оборудвана е зала с 12 работни места за обработване на подадените заявления. Оборудването на работните места включва компютърна конфигурация, бюро, стол, канцеларски принадлежности за обработката на заявленията. Инсталиран е и мрежов принтер с възможност за печат от всички работни места.

2. Изградена е локална мрежа, като всички компютри, които обработват данни за “Регистъра на администраторите на лични данни” са в отделна виртуална локална мрежа (VLAN). Те са ограничени за достъп, както към външни мрежи (WAN, INTERNET), така и в локалната мрежа (LAN) - само в рамките на Регистъра.

Инсталиран е сървър за автоматизирана обработка на базата данни за “Регистъра на администраторите на лични данни”.

3. Проектирана, разработена и внедрена е софтуерна система „Регистър Администратори на лични данни”. Целта е системата да обхване целият цикъл на обработка на документите – от получаването на заявление, до връчването на удостоверение. Основните функции на системата са следните:

3.1. Въвеждане на данни от документите, постъпили в Комисията за защита на личните данни:

- Заявление за регистрация на администратор на лични данни;
- Приложения за описание на водените регистри;
- Декларации за отбелязване на видовете данни от съответните групи, обработвани в регистъра.
- Копие на удостоверение за актуално състояние
- Копие на БУЛСТАТ
- Копие на лична карта

3.2. Търсене на въведени документи по зададени критерии и редактирането им.

3.3. Изготвяне и отпечатване на списъци с предложение за одобрение или отказ на регистрация.

3.4. Изготвяне и отпечатване на различни справки.

3.5. Издаване на удостоверения.

За намаляване на времето при въвеждане на данните е осъществена миграция на данни от регистър БУЛСТАТ, в базата данни на “Регистър Администратори на лични данни”.

Потребителите на системата имат следните роли за достъп:

- Системен администратор – регистрира нови потребители на системата, въвежда номенклатурите, подпомага работата със системата, дава и променя права на потребителите, прави дадени потребители неактивни, променя номенклатурите.

- Оператор – въвежда заявления и съпътстващите ги приложения и декларации; коригира данни по заявленията, приложенията и декларациите.

- Краен потребител – извежда справки, генерира и отпечатва удостоверения, създава списъци за одобрение или откази, променя статуса на документите.

- Наблюдател – има права само за разглеждане на данни от Регистъра.

4. За обработка на постъпилите заявления са наети средно 18 души на граждански договор до края на 2005 год.

Те са преминали обучение и са запознати с технологиите на работата и с използването на софтуерната система. До 30.11.2005 от тях са обработени 75086 броя заявления, подадени по пощата. Въведени са в базата данни над 30 000 входящи номера с повече от 160 000 транзакции.

5. За гарантиране на сигурността на въведената информация са взети следните мерки:

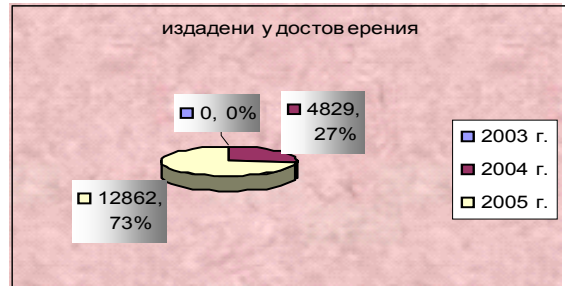
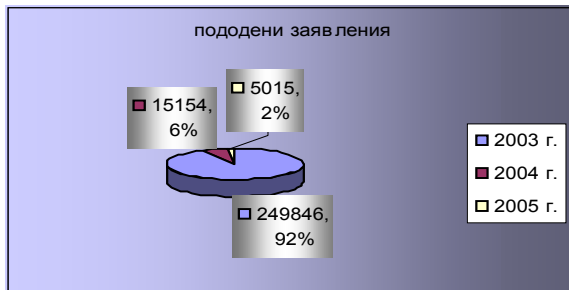
- достъпът до мрежата и приложението е чрез пароли, определящи нивото на достъп
- архивиране на базата данни.

6. За съхраняване и подреждане на подадените заявления е оборудвана зала със стелажи. Документите са подредени

във възходящ ред по входящ номер. След издаването на удостоверение, подреждането е по възходящ ред на уникалния номер на удостоверение. Той служи за откриване на партида в "Регистър Администратори на лични данни".

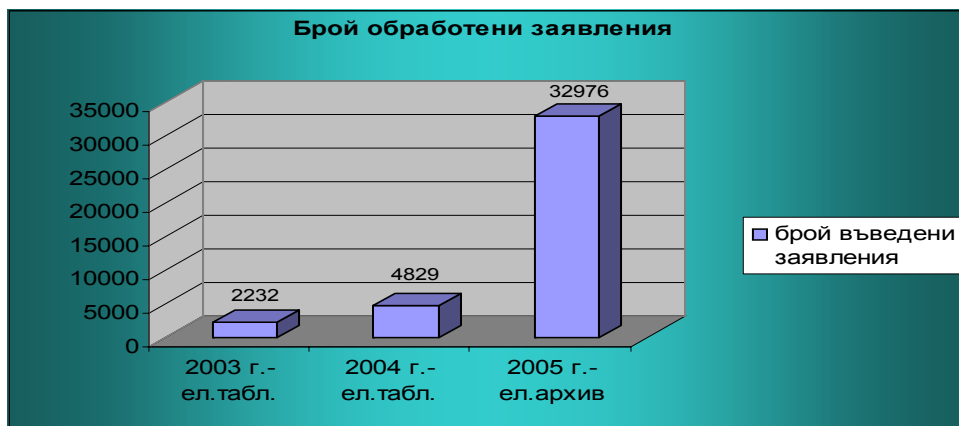
7. Статистика (фигури от 3.1. до 3.3):

Година:	2003 г.	2004 г.	2005 г.	Общо с натрупване
Брой на заявленията подадени в КЗЛД	249846	15154	5015	270015
издадени удостоверения	0	4829	12862	17691
получили отказ	0	4	385	389

Фиг. 3.1.

Година	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Брой обработени заявления	2232	4829	32976

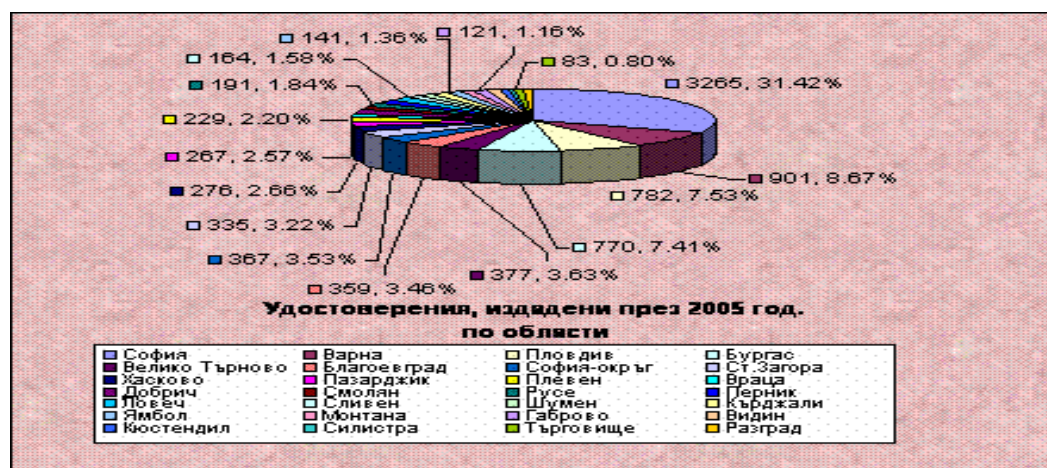
Фиг. 3.2.

период:	2004 г.	2005 г.
брой на въведените заявления	4829	32976
брой издадени удостоверения	4829	9855

Фиг. 3.3.

№	област	брой	%
1	София	3265	31.42%
2	Варна	901	8.67%
3	Пловдив	782	7.53%
4	Бургас	770	7.41%
5	Велико Търново	377	3.63%
6	Благоевград	359	3.46%
7	София-окръг	367	3.53%
8	Ст.Загора	335	3.22%
9	Хасково	276	2.66%
10	Пазарджик	267	2.57%
11	Плевен	229	2.20%
12	Враца	218	2.10%
13	Добрич	207	1.99%
14	Смолян	195	1.88%
15	Русе	191	1.84%
16	Перник	187	1.80%
17	Ловеч	184	1.77%
18	Сливен	164	1.58%
19	Шумен	149	1.43%
20	Кърджали	144	1.39%
21	Ямбол	141	1.36%
22	Монтана	129	1.24%
23	Габрово	121	1.16%
24	Видин	105	1.01%
25	Кюстендил	84	0.81%
26	Силистра	83	0.80%
27	Търговище	83	0.80%
28	Разград	77	0.74%
	о б щ о :	10390	100.00%

Фиг. 3.4.

8. Съвместно с г-н Ради Романски – член на КЗЛД е създаден проект за ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА СЪЗДАВАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА “РЕГИСТЪР НА АДМИНИСТРАТОРИТЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ” В КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ. Проектът е одобрен на заседание на КЗЛД.

9. Всички тези дейности са извършени с цел нормалното осъществяване на процедурата по регистрацията на администратори. Повечето от тях – като оборудване на зали, изграждане на локална мрежа и др., имат временен характер, предвид предстоящото в края на годината напускане на наетата от КЗЛД сграда. За трайното решаване на проблемите, свързани с регистрацията на администраторите на лични данни е необходимо успешно предоставяне на сграда държавна собственост.

Отделът по регистрация също работи много интензивно и дневно регистрира по 400 администратори, които подават съответни заявления по Интернет.

Съгласно чл. 36 ал. 1 от Закона за защита на личните данни / преди измененията от 2005г /, предоставянето на достъп до регистри на лични данни и прехвърлянето на лични данни от един администратор на друг се извършва при спазване изискванията на закона и след разрешение на Комисията за защита на личните данни. Процедурата за това изисква предоставящият данни да подаде заявление за достъп до регистри към Комисията, което следва да бъде придружено с молбата на получателят на данни, от която да са видни основанията, целите, мотивите за исканото прехвърляне на данни. Постъпващите искания се разглеждат на открити заседания и Комисията се произнася с решение за достъп или отказ или връща с искането с конкретни указания.

Искания за разрешения за предоставяне на лични данни от регистри:	брой
Комисията разрешава достъп до исканата информация	224
Комисията отказва достъп до данните	14
В процедура на уточняване	66

РАЗРЕШЕНИЯ

КЗЛД разрешава предоставянето на данни в случаите, когато не са констатирани процедурни нарушения и са налице основанията, посочени в чл. 35 ал. 1 на ЗЗЛД.

Разрешението за достъп до регистри най- често се дава безусловно, но в много случаи то се дава с при отлагателно условие. Най- често исканията за разрешение за достъп касаят регистрите на общината.

Основни групи:

- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на Агенцията за социална подпомагане и по – специално на изградените към нея отдели за закрила на детето и предприемането на мярка за закрила на детето;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на ДОВДЛРГ по изясняване статута на деца, подлежащи на специална закрила от Закона за защита на детето;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на министерство на правосъдието по изграждането на регистър за деца, подлежащи на международно осиновяване;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на Агенцията за държавни вземания по образувани изпълнителни дела;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на Агенция Митници по изпълнение на възникнали митнически задължения;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на ИА “Пътища” за провеждане на отчуждителни процедури;
- достъп до регистрите на общините във връзка с приложението на Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и задължението на директорите на училищата да съставят списъци на лицата, подлежащи на задължително обучение;
- достъп до регистрите на общините във връзка с актуализацията на регистрите към болничните заведения;
- достъп до регистрите на общините във връзка с работата на Агенцията за държавни вземания;
- достъп до регистри на застрахователни институции във връзка с изплащане на застрахователни обезщетения;
- други.

По повод на някои от постъпилите искания за достъп до данни се постави въпроса за данните на починалите лица. КЗЛД реши, че данните на починалите лица не са лични по смисъла на ЗЗЛД, но в определени случаи, касаещи уреждането на гражданско- правните отношения във връзка с наследяването, данните на починалото лице могат да се явят лични данни на преживелите лица и в това си качество да бъдат обект на процедурата по предоставяне на данни съгласно ЗЗЛД.

ОТКАЗИ

Комисията за защита на личните данни се произнася с решение за отказ за предоставяне на достъп до регистри, в случаите когато:

- липсва основание;
- липсва конкретна цел, с оглед на която би се ползвала исканата информация.

В процедура

В 66 случая от отправените искания за достъп Комисията не се е произнесла с решение за разрешение или отказ, поради:

- процедурни нарушения- в тези случаи са дадени указания за отстраняването им;
- искането не е мотивирано- в тези случаи е изискано представяне на допълнително доказателства;
- не са индивидуализирани лицата до чиито данни се изисква достъп.

ТРАНСФЕР

През 2005 г. в Комисията е разрешила трансфера на лични данни по постъпили 4 искания- към САЩ, Германия, Чехия. Във всички случаи се касае за лични данни на български граждани, заети в частния сектор в дружества със смесено участие, при което централизирания сървър за обработка на данните се намира извън територията на Република България. В случаите с Германия и Чехия трансграничният трансфер е разрешен, защото защитата на личните данни в тези държави като членки на ЕС е адекватна на предвидената в Република България, а трансферът към дружества от САЩ е допуснат поради обстоятелството, че те са се присъединили към споразумението Safe Harbour.

ОТПАДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ЗА В БЪДЕЩЕ

С измененията на ЗЗЛД от 23 Декември 2005г. отпадна изискването предоставянето на достъп до регистри с лични данни на трети лица, както и прехвърлянето на лични данни от един администратор на друг, да става след разрешение на Комисията за защита на лични данни. Администраторът на лични данни сам преценява дали има законово основание или не и предоставя достъп или мотивира отказ. Отказът подлежи на обжалване пред КЗЛД, а неправомерното предоставяне на лични данни би могло да се обжалва от съответното физическо лице, чиито права са засегнати.

Комисията обмисля възможността чрез измененията в Правилника за своята дейност да предвиди задължение на администратора да я уведомява за извършени прехвърляния на лични данни към друг администратор или трети лица. Това би било допълнителна гаранция за правата на физическите лица и възможност да се реагира своевременно при осъществен незаконосъобразен достъп или трансфер.

3.3. Изразяване на становища

Комисията за защита на личните данни дава основно два типа становища – относно въпроси, свързани с прилагането на ЗЗЛД и становища по проекти на нормативни актове в процедурата по тяхното съгласуване.

От първата група най-много са становищата, дадени във връзка с предоставянето на лични данни на трети лица и прехвърляне на данни от един администратор на друг. Значително е намалял броя на исканията за становища от администратори на лични данни по проблеми на регистрацията. Това говори, че повече от правилата са изяснени и администраторите са добре запознати с тази процедура. Много от исканията за становища, в които се задава въпроса, дали има нарушения в Закона за защита на личните данни, Комисията е трансформирала в сигнали за извършване на проверка или жалби. Съображенията за това са свързани с обстоятелството, че в много случаи е налице нарушаване на права на физически лица при обработване на техни лични данни, но самите те не са сигурни в това обстоятелство. Ако Комисията просто изрази становище в този смисъл е възможно след това физическото лице да иска да подаде жалба за накърнените си права, но да е изтекъл предвидения в закона срок за това. Поради всичко това в подобни хипотези Комисията се интересува дали физическото лице иска просто становище или в посочения от него случаи иска да обжалва действията на администратора на лични данни. Втората група искания за становища са на основание чл.58 ал.1 от Устройствения правилник на МС – по съгласуване на проекти на нормативни актове. Продължава тенденцията Комисията за защита на личните данни да е изолирана и единствените искания, по които тя е давала становища през отчетния период са по проекти на нормативни актове, изготвени от Министерство на вътрешните работи. Не са постъпили и искания от комисииите в Народното събрание, което затруднява осъществяване на едно от основните правомощия на КЗЛД по чл.10 ал.1 т.1

С изменението на закона от 23 декември 2005 г. Комисията задължително дава становища по приемането на закони и подзаконовни нормативни актове, когато в тях са уредени проблеми, свързани със защита на личните данни. Безспорно през следващата година това ще се превърне в една от основните дейности на Комисията.

<i>Общ брой на постъпилите становища през 2005г</i>	283
<i>Становища по съгласувателните процедури</i>	20
<i>Становища по приложение на ЗЗЛД</i>	263

3.4. Разглеждане на жалби и контролна дейност

През 2005 г. в Комисията за защита на личните данни са постъпили общо 74 броя жалби. Процедурата за разглеждане на жалби е уредена в Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация.

При постъпване на жалба, с която се сезира комисията, тя се завежда в деловодството с регистрационен номер и се представя от главния секретар на следващото редовно или извънредно заседание на комисията.

Образуваната преписка се разпределя от началника на отдел "Жалби" на служител в отдела, като се определя срок за представяне на правно становище по нейната допустимост.

Комисията се произнася с решение, относно допустимостта на жалбата. По преценка на комисията се определя дали да бъде извършена проверка, преди произнасяне по допустимост. Комисията взема решение за състава на екипа и срока за извършване на проверката. След представяне на доклад от началника на отдела за извършената проверка се взема решение по допустимостта на жалбата и се насрочва заседание за разглеждането ѝ по същество.

При недопустимост, жалбата се връща на жалбоподателя, заедно с препис от решението на комисията.

Ако в жалбата има нередовности, на жалбоподателя се изпраща съобщение да ги отстрани в 7-дневен срок. При неизпълнение, жалбата не се разглежда и се връща на подателя.

Решението по всеки конкретен случай се взема от комисията след разглеждане на жалбата по същество.

Жалбата се разглежда по същество на открито редовно заседание с призоваване на страните. За датата на провеждане на заседанието за разглеждане по същество, предварително се уведомяват всички заинтересовани лица. Всяко заинтересовано лице може да изрази писмено или устно становище по преписката. Явяването на страните не е задължително.

При по-голяма сложност на конкретния случай, с цел проучване и анализ на действащото законодателство, за изясняване основателността на жалбата, тя се разпределя на няколко служители от отдела и при различия в правните аргументи се провежда дискусия по случая, с оглед постигане на общо становище.

Решението, относно основателността на жалбата се взема след проведено разискване между членовете на комисията.

Проектът на решение се изготвя от отдел "Жалби" и се представя за одобряване от комисията. Препис от него се изпраща на жалбоподателя и на заинтересованите лица в 7-дневен срок от приемането му.

Решението на КЗЛД може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му. Разпределение на жалбите, постъпили до 31.12.2005 г., е представено в табл. 3.1.

Таблица 3.1. Разпределение на жалбите, постъпили до 31.12.2005 г.

Общ брой подадени жалби до 31.12.2005 г.	74
• За достъп до лични данни по чл. 28 - глава V от ЗЗЛД	13
• За незаконосъобразно обработване на лични данни	52
• Други	8
• Препратени по компетентност	1

• Обжалвани пред ВАС	2
• Назначени проверки по жалби	18
• Висящи дела по жалби	5

Типични случаи на постъпили в комисията жалби са срещу отказ /мълчалив или писмен/ от страна на администратори за предоставяне на **достъп на физически лица до техни лични данни**. В повечето случаи данните се съдържат в документи, обработвани от администратори и се отнасят за факти, с които се засягат права и задължения на жалбоподателите. С оглед изясняване на обстоятелства и събиране на доказателствени материали са извършени проверки, по които са предоставени доклади на комисията за вземане на решение по тяхната допустимост и основателност. След разглеждане на жалбите по същество, в решенията на КЗЛД се дават задължителни предписания на администраторите за предоставяне на достъп, в случаите, когато той е отказан неправомерно.

Най-голям брой жалби са свързани с **незаконосъобразно обработване** /вкл. и разпространение/ на лични данни на физически лица, без тяхно съгласие и без да са уведомени предварително за получателите на техните лични данни, съгласно чл. 19 от ЗЗЛД.

Често във връзка със съдебни дела се предоставят незаконосъобразно лични данни на физически лица /адвокати на страните и трети лица, участници в процеса/, без да е издадено изрично съдебно удостоверение за тази цел. Извършени са проверки и събрани допълнителни доказателства по жалбите срещу администратори на лични данни, които обработват лични данни за нуждите на **директен маркетинг**, без знанието и съгласието на физическите лица. По тези случаи се установи, че администраторите са събрали данните от публични регистри /телефонни указатели и др./ В решенията на КЗЛД по тези жалби са дадени задължителни предписания на администраторите за спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Разгледани по същество с призоваване на страните са жалбите, насочени срещу **упражняване на т.нар. "политически маркетинг"** от страна на кандидати за народни представители, които с цел предизборна агитация са обработвали лични

данни на физически лица, без тяхно съгласие. Установено беше, че данните са събрани от публични регистри, поради което КЗЛД ги прие за частично основателни и се произнесе с решение по всяка една от жалбите, като предписа на администраторите да не допускат в бъдеще действия, като изпращане на писма по пощата, лично адресирани до гласоподаватели, съобщения по електронна поща /e-mail/ и съобщения по мобилни телефони /sms/, както и обаждания по телефона в предизборен период и да спазват неприкосновеността на личния живот на техните кандидат избиратели. Актуалност придобиват и оплаквания на граждани срещу **разпространяване на техни лични данни в Интернет**. Комисията има решение за налагане на глоба от 1500 лв. на едноличен търговец, който в уеб сайта си е разпространил лични данни на бивша своя служителка с компрометиращи обвинения срещу нея.

Две от жалбите са насочени срещу **разпространение на лични данни от страна на полицейските органи**, във връзка с връчване на фишове за глоби в отсъствие на нарушителя за неправилно паркиране на МПС. По решение на КЗЛД с писмо до министъра на вътрешните работи е направено предложение за изменение и допълнение на чл. 186, ал. 3 от Закона за движение по пътищата. Предложението е прието по принцип. Към момента е в ход съгласувателна процедура за прецизиране на посочената разпоредба.

Част от жалбите са по същество сигнали до Комисията за защита на личните данни срещу Пенсионно - осигурителна компания "Доверие" АД, с приложени към тях идентични по съдържание жалби, срещу прехвърляне на суми по индивидуални партии в друг пенсионен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, без знанието и съгласието на лицата. Комисията има инициатива за организиране на тристранна среща-дискусия с Асоциацията на пенсионно-осигурителните дружества и Комисията за финансов надзор във връзка с постъпилите жалби, тъй като през 2004 г. стотици жалби със същите оплаквания срещу Пенсионно - осигурителна компания "Доверие" АД бяха изпратени от КЗЛД до Комисията за финансов надзор, като същевременно бяха уведомени за тях Икономическа полиция в МВР и Софийска градска прокуратура. Комисията няма данни за образувани наказателни производства по случаите.

Процедурата по разглеждане на жалби, уредена в Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и нейната администрация се нуждае от преразглеждане и прецизиране във връзка с влезлите в сила изменения и допълнения на Закона за защита на личните данни. Изключително важно е пълното съответствие на правната уредба в закона и подзаконовия акт.

Нормативно установените срокове за решаването на жалби са кратки и недостатъчни, тъй като за пълното им изясняване, в много от случаите е необходимо извършване на проверки и събиране на допълнителни доказателства. Това от една страна е причина за забавяне на разглеждането им от комисията по същество и съответно за приемане на окончателно решение по всяка една жалба.

Разглеждането на жалби е една от най-значимите дейности на комисията, с оглед засягане на важни конституционно установени обществени интереси, свързани с неприкосновеността на личния живот на гражданите и ще придобива все по-голямо значение в бъдещата работа на комисията.

3.5. Участие в подготовка на нормативни актове

През отчетния период, съгласно Решение на Съвета за европейска интеграция, беше създадена работна група, която да подготви изменения и допълнения в ЗЗЛД. В групата бяха включени представители на Министерството на правосъдието, Министерството на вътрешните работи, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Държавната комисия за сигурността на информацията и Програма "Достъп до информация". Ръководител на работната група беше Красимир Димитров – член на Комисията за защита на личните данни.

Работната група съобрази бележките, направени от ЕС по ЗЗЛД за привеждане в съответствие с европейското законодателство, като от друга страна, в изготвения от нея проект бяха направени предложения, предизвикани от чисто практически проблеми по прилагането на закона. За съжаление, макар че още в началото на годината, проектът беше готов, той не беше внесен нито в Народното събрание, нито в Министерски съвет.

МС прие и внесе в НС друг проект, изготвен от работна група, създадена със Заповед на министъра по европейските въпроси. Независимо от това представители на КЗЛД участваха в разглеждането на законопроекта в Комисията по правни въпроси, а после и в определената за водеща Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред. Част от направените предложения на КЗЛД бяха възприети и станаха законови текстове.

Извън този случай Комисията в отчетния период не е била ангажирана с участие в подготовката на закони и подзаконовни нормативни актове. Това задължително трябва да се преодолее за в бъдеще с оглед основното правомощие на Комисията по член 10 от ЗЗЛД като нейни представители бъдат канени за участие в работни групи.

Контролната дейност се свежда до извършване на проверки на администратори на лични данни. Комисията приема месечен план за проверки и въз основа на него се установява дали са спазени основните изисквания на закона при обработването на лични данни от различни видове администраторите и в различни сфери на дейност – общини, банки, в областта на здравеопазването и други. През отчетния период са извършени 60 такива планови проверки, при които са констатирани различни видове нарушения и са издадени задължителни предписания, във връзка с водене на регистрите, прехвърляне на лични данни на трети лица, организационните и технически мерки за защита на данните.

Останалите проверки са извършени във връзка с подадени жалби или сигнали в Комисията за защита на личните данни. Целта е да се установят определени спорни обстоятелства, като във връзка с жалбите Комисията се произнася с решения по тях.

За в бъдеще определено е необходимо да бъде значително увеличен броя на планираните проверки, тъй като това е

4. Информационна дейност и обучение

За периода от своето създаване, Комисията за защита на ЛД е провеждала политика на обсъждане и разясняване на основните положения и процедури в ЗЗЛД сред различни администратори на ЛД. Поставяните задачи, определящи тематиката и характера на проявите, са били винаги свързани с областта на работа на адресатите. Тази дейност може да се определи в няколко насоки:

- организация и провеждане на семинари и работни срещи;
- организация и провеждане на съвместни мероприятия с други институции;
- участие в прояви за обучение по актуални въпроси;
- участие като лектори или слушатели в прояви, организирани от други институции.

4.1. Семинари и работни срещи

Една от основните задачи, на които КЗЛД обръща особено внимание, е организацията и провеждането на семинари и работни срещи по актуални въпроси на защита на данните и процедури, свързани с цялостната дейност. Могат да бъдат посочени следните по-главни прояви:

◆ **Семинар на тема “ОБЩИНИТЕ КАТО АДМИНИСТРАТОР НА ЛИЧНИ ДАННИ” (актуални проблеми по прилагане на Закона за защита на личните данни), гр. Созопол 03-04.06.2004 г.**

Семинарът бе организиран от КЗЛД със съдействието на община Созопол, Министерство на правосъдието. Проведе се и среща с г-жа Веска Караманова, кмет на община Созопол. В семинара взеха участие представители на общини от Източна България.

Докладите и дискусиите обхващаха следните теми:

1. Общи положения в Закона за защита на личните данни.
2. Процедура по регистрация на администраторите на лични данни.
3. Права и задължения на администраторите на лични данни
4. Административнонаказателна отговорност по Закона за защита на личните данни.
5. Организационни и технически мерки за защита на регистрите с лични данни.

Целта на семинара беше да се разяснят предмета и целите на ЗЗЛД както и правата и задълженията на общините като администратори на лични данни.

Представена бе практиката на Комисията по реално възникнали казуси. Бяха връчени Удостоверения за регистрация на присъстващите представители от общините.

◆ **Семинар на тема “ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ”, гр. Банско, 11-14.11.2004 г.**

Семинарът включи обучение на членовете на Комисията и нейната администрация за борба с корупцията за изпълнение стратегията на Правителството на Р. България за предотвратяване на престъпността. Лектор на семинара беше г-н Константин Палакарски – секретар на Комисията за координация на работата по борбата с корупцията.

На участниците бяха връчени Удостоверения за завършен успешен семинар, издадени от Института по публична администрация и европейска интеграция към министъра на държавната администрация, съвместно с Комисия за координация на работата по борбата с корупцията, Министерски съвет.

◆ Семинар на тема **“ЕЛЕКТРОНЕН ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОНЕН ПОДПИС”** и **“ЗАЩИТА НА ЧУВСТВИТЕЛНИ ЛИЧНИ ДАННИ”**, Рибарица, 27-29.12.2004 г.

По време на семинара бяха обсъдени полето на действие на електронния подпис и електронните документи, приложението им в държавната администрация и административно наказателните разпоредби.

◆ Семинар на тема **“ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ И ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ”**, гр. Велинград, 21-23.03.2005 г.

Семинарът беше организиран и проведен от Комисията за защита на личните данни, съвместно с Държавната комисия по сигурността на информацията. По време на семинара бяха изнесени доклади от представители на двете комисии. Докладите, включваха разяснения по прилагането на двата закона и коментари, органите за защита, видове класифицирана информация, условия и реда за получаване на достъп, предоставяне на обмен на данни, както и административно наказателните разпоредби.

◆ Семинар на тема **“ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОБЛЕМАТИКАТА НА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ”**, гр. Трявна, 22-24.07.2005 г.

В семинара взеха участие членовете на Комисията и нейната администрация. Обсъдени бяха въпроси, свързани със статута и правомощията на КЗЛД, права на администратора на лични данни, процедури по ЗЗЛД. По време на проявата беше организирана среща с кмета на община Трявна г-н Стефан Данаилов и с общинската администрация, като се проведе дискусия по проблемите на защита на личните данни и процедурите по прилагане на закона за ЗЛД. Обсъдиха се актуални за общините въпроси.

Целта на семинара беше да се запознаят новоназначените служители с особеностите на дейността на Комисията като независим държавен орган и техните преки задължения. Обсъдени бяха предстоящите задачи във връзка с планирането на контролната дейност, исканията за разрешения за достъп до лични данни. Разгледани бяха въпросите, относно задълженията на Комисията в преговорния процес с Европейския съюз и взаимодействието с други държавни органи.

◆ Първа международна работна среща Електронно правителство и защита на данните (First International Workshop on e-Government and Data Protection, EG&DP-2005), Св. Константин-Варна, 23.09.2005 г.

Първа международна работна среща по проблемите на електронното правителство и защита на данните се проведе

под патронажа на Министъра на Държавната администрация и със съдействието на Комисията за защита на личните данни, както и с подкрепата на Технически Университет – София и SAP Labs, Bulgaria. Място на събитието беше Международният дом на учените “Фр. Жолио-Кюри” в курорта Св. Константин край Варна. Провеждането беше съпътствано от 19-та международна конференция по Системи за автоматизация на инженерния труд и научните изследвания (*19th International Conference on Systems for Automation of Engineering and Research, SAER-2005, 24-25.09.2005 г.*), организирана с прякото съдействие на Агенция за развитие на информационните и комуникационни технологии, Технически Университет – София, Център за автоматизация на проектирането и конструирането “Прогрес” и Съюз на Учените в България.

Общата организация на съвместните събития се осъществи от организационен комитет с председател **доц. д-р Ради Романски**, член на Комисията за защита на личните данни на Република България. Съдействие по организацията оказват известни фирми от областта на компютърните системи и информационните технологии.

На официалното откриване в зала 5 на МДУ “Фр. Ж. Кюри” и на заседанията по секции присъстваха над 100 участници от над дванадесет страни, в т.ч. България, Естония, Испания, Латвия, Литва, Македония, Нова Зеландия, Обединеното кралство, Полша, Румъния, Словакия, САЩ, Чешката Република.

Почетни гости на събитията бяха **г-н Николай Василев** (министър на държавната администрация и административната реформа), **г-жа Ева Кулеша** (генерален инспектор с ранг на министър на Република Полша по защита на личните данни), **г-н Станимир Цолов** (член на Комисията за защита на личните данни на Република България), **ст.н.с. д-р Пламен Вачков** (председател на новосъздадената Държавна агенция за информационни технологии и съобщения). Присъстваха и други високопоставени лица от

страната и чужбина, в това число **г-н Анджей Качмарек** (IT директор в бюрото по защита на данните на Р. Полша), **г-н Франциско Лопез Кармона** (заместник директор в Мадридската агенция по защита на личните данни, Испания).

Основните теми, които бяха дискутирани по време на сесии в трите работни дни, обхващат областите на организационните, архитектурните и технологичните проблеми на електронното правителство и свързаните с него проблеми по защита на личните данни, автоматизацията на системното разработване и научните изследвания, съвременните програмни

и информационни технологии и обработката на информацията в паралелни и мрежови среди, както и въпроси, свързани с изкуствения интелект и приложенията, базирани на знания. Основният пленарен доклад на тема “Адаптация и интеграция на динамични системи”, предизвикал голям интерес сред участниците и официалните гости, беше представен от **проф. Ник Касабов**, ръководител на Институт по знанияно инженерство и изследвания в Оукланд, Нова Зеландия.

Изнесените в общо 10 сесии над 55 научни доклади се отпечатват в два сборника, които ще бъдат депозираны в над 17 наши и световни библиотеки, както и разпространени по електронен път със съдействието на световната организация EBSCO Publishing и библиотечния център на Технически Университет – София.

Отпечатани и раздадени на участниците са два сборника с доклади са двете прояви. Подготвени са два компактдиска с електронната версия на докладите, които ще бъдат предоставени на ведомства, библиотеки и електронни издания.

В сборника с доклади от работната среща “*Proceedings of the 1st International Workshop on e-Government and Data Protection*” са включени 15 научно-приложни доклада, включително един пленарен и един поканен.

Интерес предизвика и докладът на Francisco Jose Lopez Carmona от Мадридската Агенция за защита на личните данни по основните приложни проблеми на защитата на данните в електронните административни услуги.

Докладът на Р. Романски (член на КЗЛД) и И. Нонинска на тема “Информационни проблеми на електронното правителство и организация на защитата на лични данни” (с.112-123) е преведен на испански език и публикуван в електронното списание

и информационни технологии и обработката на информацията в паралелни и мрежови среди, както и въпроси, свързани с изкуствения интелект и приложенията, базирани на знания. Основният пленарен доклад на тема “Адаптация и интеграция на динамични системи”, предизвикал голям интерес сред участниците и официалните гости, беше представен от **проф. Ник Касабов**, ръководител на Институт по знанияно инженерство и изследвания в Оукланд, Нова Зеландия.

Изнесените в общо 10 сесии над 55 научни доклади се отпечатват в два сборника, които ще бъдат депозираны в над 17 наши и световни библиотеки, както и разпространени по електронен път със съдействието

◆ **Семинар на тема: “УСЛОВИЯ И РЕД ЗА АТЕСТИРАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ”, гр. Сандански, 11-13.11.2005 г.**

Основна цел е запознаване на служителите от Комисията за защита на личните данни със Закона за здравословни и безопасни условия на труд, както и запознаване с условията и изискванията по атестиране на служителите. Беше изнесен доклад на тема: “Провеждане на процедура по атестиране на служителите в Комисията за защита на личните данни”, който засегна следните проблеми: приложими правни норми, субекти на атестирането, ред за провеждане на атестирането и оценяване, право на защита и възражения и конкретните права за атестиране.

Във връзка със Закона за здравословни и безопасни условия на труд беше избран представител на служителите в групата по условия на труда. Всички присъстващи на семинара бяха запознати с Наредба № 3 за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.

◆ **Работна среща на тема: “ПРАКТИКИ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ПО ПРОБЛЕМИ ОТ ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ”, гр. Баня, 10-11.12.2005 г.**

Организираната от КЗЛД съвместна работна среща имаше за цел да се обсъдят общи проблеми и практики в работата на двата органа. Дискутираха се юридически казуси и се обсъдиха основни проблеми от практиката в областта на защитата на ЛД. Участие взеха г-жа Ст. Стоева (заместник председател на ВАС), г-н А. Икономов (председател на пето отделение на ВАС) и почти всички членове на 5-то отделение на ВАС, а от страна на КЗЛД участваха, освен пълния състав на Комисията, и служителите на ръководни и юридически длъжности.

◆ **Работна среща-дискусия на тема: “ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА КЗЛД”, Боровец, 21-23.12.2005 г.**

По време на проявата се обсъдиха важни за дейността на КЗЛД задачи, свързани с организацията и дейностите по информационното осигуряване. Основните направления могат да се обобщят както следва:

- обсъждане и приемане на структурна и информационна рамка за Информационен бюлетин на КЗЛД за 2005 г., който да бъде публикуван и разпространен както на хартиен носител, така и по електронен път чрез Web-сайта на комисията и чрез изпращане по Интернет като PDF файл;

- обсъждане и приемане на Наредба за минимално необходимите технически и организационни мерки при защита на личните данни, които също да бъдат публикувани на Web-сайта на КЗЛД и да се включат като приложение в Годишния отчет за 2005 г.;

- планиране на спешни задачи по приключване на процедурите по жалби, постъпили през 2005 г. и предлагането им за окончателно решаване до края на годината;

- дискусия по структурата и съдържанието на годишния отчет на КЗЛД за 2005 г. с определяне на отговорници и работни групи за отделните части, както и срокове за предварителна подготовка, комплектоване и редактиране на целия материал.

4.2. Съвместни прояви с други институции

През 2005 г. Комисията за защита на личните данни участва и в съвместни прояви с други държавни органи на управление и неправителствени организации. По-важните прояви могат да се обобщят както следва:

● Работна среща съвместно с Държавната агенция за закрила на детето, във връзка с изграждането на информационна система, съдържаща данни за деца нуждаещи се от специална закрила.

● Работна среща съвместно с Държавната комисия по сигурността на информацията и Главна дирекция “ГРАО” към МРРБ за съгласуване на проект на споразумение за предоставяне на пряк достъп до националната база данни “Население”

● Работна среща съвместно с Националната агенция за приходите и Национален осигурителен институт за съгласуване на споразумение за предоставяне на лични данни от системата на НОИ.

● Работна среща съвместно с представители от адвокатски кантори, във връзка с начина на регистриране на чуждестранни търговски фирми у нас, като администратори на лични данни

● Работна среща съвместно с Център за модернизиране на политики и Програма Достъп до информацията, във връзка с разясняване процедурите по прилагането на ЗЗЛД.

4.3. Обучение по актуални въпроси

През периода 2004/2005 г. представители на КЗЛД и нейната администрация взеха участие в следните прояви за провеждане на обучение:

а) Прояви, организирани от Институт по публична администрация и европейска интеграция:

- обучение на висши ръководни кадри на тема “Управленски знания за подготовка на администрацията за членство в ЕС”, Ла Валета, Малта, 20-25 май 2004;
 - обучение на главни секретари на тема “Управлението на администрацията – испанският опит”, гр. Хисаря, 31.05.2004;
 - обучение на висши ръководни кадри на тема “Разработване на стратегии за организационно развитие”, Веллингград, 02-03.11.2004;
 - обучение на висши ръководни кадри на тема “Оценка на публични политики”,
 - обучение на тема “Организация на документооборота. Интегрирани информационни системи”, 2005 г.
 - обучение на тема “Устройство на администрацията и статут на служителите”, 2005 г.;
 - чуждоезиково обучение – английски език, 2005 г.;
 - обучение на висши ръководни кадри на тема “Оценка на публичните политики”, Париж, Франция, 14-16.11.2005г.
 - обучение на тема “Справяне с оплаквания и дисциплинарни проблеми. Тормоз на работното място”, Боровец, 05-07.12.2005 г.
- б) Прояви, организирани от Дирекция Международно сътрудничество - МВР:
- обучение на тема “Обучение на български служители за работа в различните работни групи на Съвета в областта свобода, сигурност и правосъдие”, София (х-л Родина), 28-29 април 2005;
- в) Други прояви
- обучение на служителите от сектор “Финанси и бюджет” по международни счетоводни стандарти, МФ, 2004.
 - обучение на тема “Актуални проблеми при прилагането на ЗОП, Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост”, “Атлас консултинг” ООД, Пампорово, 02-04.12.2005.

4.4. Участие в конференции и семинари

- Конференция “Съдебна практика по прилагане на законодателството, свързано с достъпа до обществена информация”, София, 15-16 април 2004 г.
- Семинар на тема “Нови моменти в уредбата на обществените поръчки”, Център за интелектуална собственост, София (х-л Сердика), 02.07.2004 г.
- Работна среща на тема “Защита на личните данни и сигурност на информацията в областта на здравеопазването”, Национален център по здравна информация, София (зала Сердика, гранд-хотел София), 29.06.2004 г.
- Семинар на тема “Сигурност и конвергенция в мрежите на 3Com”, Представителство на 3Com за Югоизточна Европа, София (зала Академия), 19.07.2005 г.
- Участие във въвеждаща среща с експертите на Европейската комисия на 29.08.2005 г. и работни срещи на 30.08.2005 г. и 02.09.2005 г.
- Участие в честването на Международния ден на правото да знам, Програма достъп до информацията, София (зала Мати), 28.09.2005 г.
- Участие в семинар на тема “Прилагане на ЗЗЛД в системата на Агенция Митници”, МФ, Агенция “Митници” (Национален учебен център), 29.09.2005 г.

4.5. Информационен бюлетин и Интернет страница

В чл. 10, ал. 3 от ЗЗЛД е предвидено Комисията да издава бюлетин, в който публикува информация за своята дейност и взети решения. Администраторите на лични данни са длъжни да публикуват ежегодно в него сведения за създадените от тях през предходната година регистри. Поради съществуващите затруднения, свързани с отсъствието на сграда, необходим административен персонал и подходящи работни условия, до този момент Комисията нямаше възможност да започне издаване на бюлетина. Един опит за стартиране на такава дейност беше направен през последното тримесечие на 2004 г. на базата на граждански договор, но не беше завършен поради проблемите по наемане и оборудване на сграда и преместване на персонала и документацията. Независимо, че отделни решения на Комисията са публикувани в интернет страниците на ГД “ГРАО” към МРРБ, Програма Достъп до информация и Център за модернизирани на политики и други ведомства и организации, КЗЛД е длъжник по това свое задължение.

В *доклада от Третата Партньорска проверка* на Правосъдие, свобода и сигурност – Защита на данните (г-н Антонио Касели и г-н Цезар Алонсо-Ириарте) в част 7 “Документиране на изпълнението (инспекции, повишаване на осведомостта)” се посочва, че “КЗЛД няма Интернет страница, която да функционира в момента, макар че от известно време се работи по това и има разработен прототип, който... скоро ще бъде на разположение”. В същата част се маркира и проблемът с Информационния бюлетин. Общото впечатление (без да има изрична препоръка в доклада) е, че е необходимо да се активизира информационно-осведомителната дейност на КЗЛД, като се приеме ясна стратегия за структурата, съдържанието и предназначението на двете информационни единици – информационния бюлетин и Интернет-страницата на КЗЛД. Това включва и тиражиране на тези издания в общественото пространство. Това се вижда от вече споменатата в т.2.2. на настоящия отчет препоръка в частта “Заключения и препоръки” относно “Организация на КЗЛД”:

“... За да се доближи КЗЛД до населението ... могат действително да се приложат други, по-малко скъпи методи, особено в тази фаза (начало на функциониране на Интернет страница, подобряване на дейността на приемната, провеждане на допълнителни информационни кампани)”.

В тази връзка в последните месеци на 2005 г. по инициатива на Ради Романски, член на КЗЛД, беше подготвена и предложена за обсъждане идейна рамка и проект за Информационен бюлетин, бр. 1 от 2005 г. След направено обсъждане беше приет вариант на бюлетина, който окончателно беше реализиран и публикуван в web-страницата на Комисията (www.cpdp.bg) и предоставен на заинтересуваните по електронен път и на хартиен носител.

Другата насока на извършената информационно-осведомителна дейност беше с активиране на подготвяната през 2005 г. Интернет-страница на КЗЛД. Работният вариант беше представен на проверяващите експерти, като реалното активиране на българската версия в Интернет-пространството се реализира през м. ноември 2005 г. На фиг. 4.5.1. е представена началната страница на сайта, даваща представа за информационните възможности на страницата.

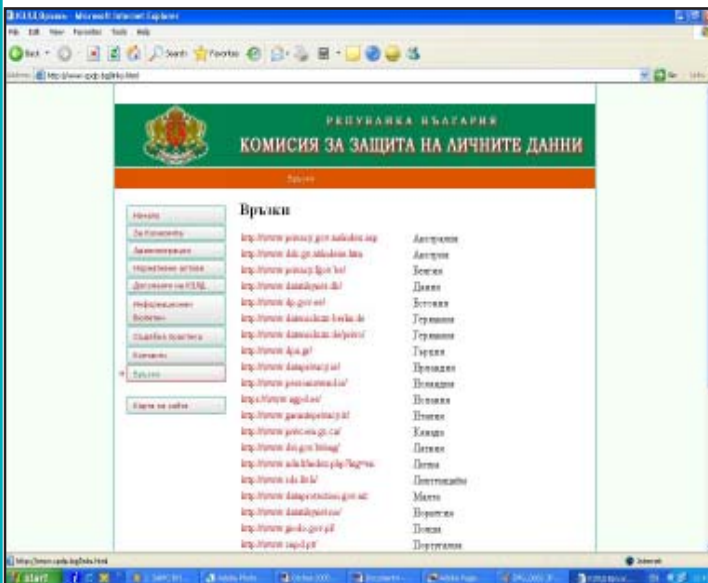

Фиг.4.5.1.

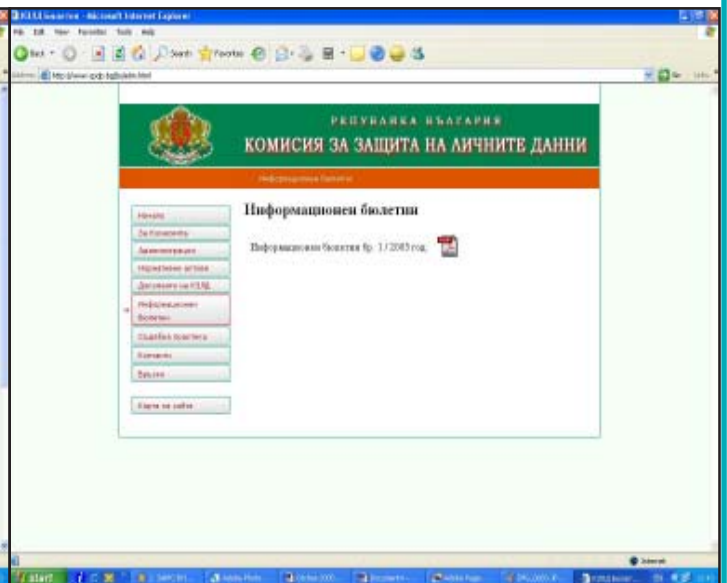

Фиг.4.5.2.

Структурата на сайта може да се прегледа в режим “Карта на сайта” (фиг. 4.5.2). Предвидени са различни опции, като в режим “Връзки” са представени адреси на сайтове на европейски органи по защита на личните данни (фиг. 4.5.3). Специална позиция е обособена за публикуване на електронната версия на Информационния бюлетин на КЗЛД (фиг. 4.5.4).

Фиг.4.5.3.

Фиг.4.5.4.

Като предстояща задача за следващо изграждане е поставено изработване на английската версия на страницата.

5. Международна дейност и сътрудничество

Съвременният свят претърпява фундаментални промени, предизвикани от бурното развитие на информационните технологии. Техните постижения проникват в най-различни области на човешкия живот и способстват за така наречената глобализация.

Но наред с големите придобивки в резултат от развитието на информационните и комуникационни технологии –

съвременни on-line публични услуги, динамична е-бизнес среда, достъп до Интернет и др., възникват заплахи за неприкосновеността на личния живот. Правото на личен живот обхваща личния, семейния и домашния живот, физическата и психическа неприкосновеност, честта, достойнството и репутацията, тайната на личните факти, забраната за публикуване на конфиденциална информация и т.н.

Развитието на информационното общество прави много трудно точното дефиниране на понятието “неприкосновеност на личния живот”. Причината е, че най-разнообразна информация за индивида, в това число имаща отношение към личния му живот, може да стане предмет на компютърна обработка. Например, специфични качества на неговата личност могат да бъдат изследвани посредством въпроси, които на пръв поглед нямат нищо общо с подобна цел.

Международната конференция за защита на личните данни в Мелбърн, Австралия през февруари 2003 г. е имала мото: “Тялото като данни”. Ако обобщим тази метафора във вида “Човекът като данни” и като знаем, че Интернет позволява много бързо пренасяне на всякакви данни, тогава няма никакъв проблем “късчета” от нас да бъдат “разхвърляни” по света. Решението не трябва да се търси в капсулирането на всички лични данни и пълна забрана на достъпа до тях. Напротив, трябва да не се препятства свободното движение на онези лични данни, които са свързани с функционирането на бизнеса, здравеопазването, пътуването със самолет и пр. При това, движението може да се извършва не само в рамките на една държава, но и между различни държави. Но това свободно движение на лични данни не трябва да предоставя възможности, заплашващи неприкосновеността на личния живот.

Всичко това предполага активно международно сътрудничество, обмен на информация, свързана със законодателството и административната практика в областта на защитата на личните данни, с цел прилагане на еднакви стандарти във всички държави. Това се отнася с особена сила за държавите членки на Европейския съюз, където защитата на личните данни е призната за основно човешко право (Charter of Fundamental Rights of the European Union, art.8).

Най-важните форуми, на които се обсъждат проблеми, свързани със защита на личните данни са ежегодно провежданите Международна конференция за защита на личния живот и личните данни и Европейска конференция на органите за защита на личните данни.

Първата такава конференция в периода, обхванат от настоящия отчет, беше Европейската конференция в Ротердам, Холандия, 21/23.04.2004г. Мотото на конференцията беше: “Навигация на личния живот” (The Navigation of Privacy). Открояваха се следните три важни тематични направления:

- Ролята на органите за защита на личните данни. Главният докладчик по тази тема беше професорът по политология от университета Виктория, Канада, Colin J. Benett. Той изтъкна нарастващата сложност в тази област и очерта в частност следните роли на органите за защита на личните данни: омбудсман, ревизор, консултант, обучаващ, политически съветник, преговарящ, санкциониращ и международен посланик.

- Комуникация и взаимодействие с външния свят. Беше подчертана необходимостта от съвместни усилия чрез обмен на знания, опит и най-добри практики с цел подобряване на защитата на неприкосновеността на личния живот както на национално, така и на международно равнище.

- Съблюдаване на закона за защита на личните данни и санкциониране. На преден план беше изведена необходимостта от разследващи правомощия поради непрекъснати нововъведения в информационните технологии. Беше подчертано, че разследването не трябва да се ограничава, и по-конкретно всеки администратор на лични данни трябва да е готов да бъде обект на разследване за всичко, свързано с обработката на поверените му лични данни.

На тази конференция беше представен доклад на КЗЛД във връзка с интерпретацията на чл.8, ал.4 на Директива 95/46. В частност беше повдигнат въпроса как да се прецени дали даден обществен интерес е значим и на това да се базира разкриването на някои чувствителни лични данни. Това би подпомогнало борбата с корупцията. Водещият заседанието се обърна към делегациите да помогнат на българските си колеги в тази област.

Трябва да се отбележи, че на Европейската конференция в Ротердам беше разработена и приета процедура за акредитация по определени критерии на членовете и наблюдателите на конференцията. Органите за защита на личните данни, които не са акредитирани, нямат право да участват в разработването и гласуването на резолюциите на съответната конференция. В официалния документ “Guidelines for admission to the Conference of European Data Protection Authorities” (Насоки за приемане в Конференцията на европейските органи за защита на данните) се подчертава, че “Самото учредяване на надзорен орган ... не е достатъчно да гарантира, че органът отговаря на необходимите изисквания за независимост. Нещо повече, органът за защита на данните би следвало да има специфичен кръг от функции, съчетани с правомощия да осъществява тези функции”. Беше прието акредитационният комитет да се състои от предишния, настоящия и бъдещия домакин на Европейската конференция. Аналогично правило е в сила и за акредитационния комитет на Международната конференция.

Следващото участие на КЗЛД беше на 26-та Международна конференция за защита на личния живот и личните данни, която се проведе във Вроцлав, Полша, 14/16.09.2004г. КЗЛД не беше акредитирана и имаше статут на наблюдател. На конференцията могат да бъдат обобщени следните три тематични направления:

- Защитата на личния живот на служещия в противовес на интересите на работодателя. Например, има ли право работодателят и евентуално до каква степен да контролира обмена на информация, осъществяван от неговия служител. С други думи може ли работодателят да бъде Big Brother за своите служители?

- Правото на личен живот и обществената сигурност и в тази връзка заплахите за личния живот при е-Демокрацията. Подчертано беше, че неприкосновеността на личния живот е фундаментално средство за борба с мощния стремеж да се прави непрекъснато слеждане, класиране и дискриминация в обществото.

- Международно сътрудничество на органите за защита на личните данни. Беше отчетена дейността на няколко форума, на които се разискват различни проблеми и се търсят решения в областта на защита на личните данни. Такива са

Международната работна група за защита на лични данни, телекомуникациите, Eurojust, Европейската комисия, Форум на испаноговорящите държави, включващ Испания и страните от Латинска Америка, Форум на бившите социалистически страни от Централна и Източна Европа, включващ България.

Европейската конференция на органите за защита на личните данни през 2005 г. се състоя в Краков, Полша на 25/26 април. Основни разглеждани теми бяха: прилагането на Директива 95/46 за защита на личните данни в Европейския Съюз и трети страни; подобрена интерпретация на Директива 95/46; трансфер на лични данни в трети страни; права на достъп при обработката на лични данни.

27-та Международна конференция за защита на личния живот и личните данни се състоя в Монтрьо, Швейцария, 14/15.09.2005г. Отново участието на КЗЛД беше със статут на наблюдател. Мотото на конференцията беше: “Защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот в глобализирания свят: универсално право, което уважава различията”.

Първото пленарно заседание беше посветено на доста оригинална идея: “Един закон за защита на данните, който да се прилага в различни правни, икономически, политически и културни системи: утопия или реалност?” Различните системи бяха разглеждани концептуално, без да се цитират конкретни държави, но беше изтъкнато, че такъв закон трудно ще се прилага в тоталитарни държави.

С аналогичен обобщаващ подход се характеризираше и следващата тема: Икономиката се сблъсква с огромно разнообразие на правилата за защита на данните – да се върви ли към опростяване на правилата и процедурите? Беше изтъкната необходимостта от регулиране на трансграничните потоци данни в процеса на глобализиране.

Специално внимание беше отделено на защитата на данните в Интернет. Поставен беше въпросът дали са необходими нови стандарти за защита на данните при съвременните и новопоявяващите се технологии. Изказана беше загриженост за текущото състояние и съмнение, че проблемите могат да се решат с един замах.

На специално пленарно заседание беше отбелязана 10-годишнината от приемането на Директива 95/46, като беше обобщен натрупаният опит и бяха очертани най-важните перспективи.

На КЗЛД беше предоставена възможност да участва със статут на наблюдател в срещите на работната група, създадена в съответствие с чл.29 на Директива 95/46 на Европейския парламент. Тази група се състои от представители на органите за защита на личните данни на всички държави членки на Европейския съюз. Тя е независима и има статут на съветващ орган.

Представител на КЗЛД участваше в следните срещи на работната група - № 48 – 25/26.11.2004 г.; № 50 – 13/14.04.2005 г.; № 51 – 22/23.06.2005 г.; № 52 – 29/30.09.2005 г.; № 52 – 24/25.11.2005 г. Характерно за работата на Работната група е, че в нея се подготвят документи, които се представят на Европейския парламент и по-конкретно на неговата Комисия за Граждански Свободи, Справедливост и Вътрешни Работи (Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs). След одобряване, тя го издава официално като Работен Документ (Working Document) на Европейския Парламент.

Работата над всеки документ включва 3 етапа: запознаване с проблема, дискусия, приемане на документа. Няма ограничения във времето за дискусии, поради което работата над един документ може да продължи няколко срещи. По такъв начин, на една среща се работи по няколко документа, част от които се повтарят на следващата среща, където евентуално се започва работа над нови проблеми (new items), а е възможно също докладване на нови обстоятелства по разработваните документи (new developments). В своята дейност работната група се стреми да разрешава конфликта между опитите на Европейските и други правителства да внедряват нови средства за борба с тероризма и необходимостта да се защитят принципите на обработка на лични данни като съществен елемент на свободата и демокрацията.

Ще се спрем накратко на някои най-важни теми, които са били предмет на дискусия на споменатите по-горе срещи. Ще започнем с тема, работата над която е започнала преди включването на КЗЛД в работната група, и все още не е завършила. Тя касае личните данни, включени в резервация на билет за самолет. Въпросът с тези лични данни е бил уреден с чл.13 на Чикагската конвенция от 1944 г. Стандартите, по които се събират данните са детайлизирани в резолюции на конференцията за пътнически услуги на IATA (Международна асоциация за въздушен транспорт – International Air Transport Association). За пръв път въпросът с личните данни отново е бил поставен на 12-та сесия на ICAO (Международна организация за гражданска авиация – International Civil Aviation Organization), която се е състояла в Кайро, Египет, 22.03/01.04.2004 г. Обикновено тези данни се съхраняват в автоматизирани системи за резервация, като в много случаи техни подмножества оперативно се предават на системите за проверка на пътници (check-in), за да се подпомогне тази дейност. Данните за резервация могат да постъпват 345 дни преди датата на отпътуване.

В някои държави, по-специално в САЩ и Канада, функционират и така наречените API системи (Advance Passenger Information – Разширена информация за пътниците), които съдържат данни за гражданство и националност на пристигащото лице, дата на раждане, пол и др.

Много държави предоставят личните данни на пристигащите пътници не само на летищните служби, но и на други органи на вътрешния ред и сигурността. Целта е да се забрани влизането в страната на потенциални терористи и да се неутрализират заплахите за националната и обществена сигурност. Проблемът е в голямото количество лични данни (в т.ч. чувствителни), липсата на ясни, задължителни принципи за използването на тези данни и на срок за тяхното съхранение. Като цяло използваните средства не са пропорционални на целите.

Решаването на този въпрос е свързано с провеждането на нелеки преговори с такива държави като Съединените Щати, Канада, Австралия и Нова Зеландия. Европейският Съюз чрез Работна група по чл.29 се стреми да се прилагат в тази област принципите на Директива 95/46.

Друга тема, също свързана с конфликта между неприкосновеността на личния живот и сигурността, е необходимостта да се съхраняват данните за телекомуникационния трафик, като това включва използването на клетъчни телефони и Интернет. Опасенията са свързани с това, че става достъпен огромен обем информация, разкриващ почти всички наши контакти,

нашите интереси, нашето местоположение, какво правим, мислим, чувстваме. Това дава възможност на хакери и други неоторизирани, заинтересовани лица да получат достъп до огромен обем чувствителни данни.

Всички тези съображения имат за цел максимално възможно съкращаване на срока за съхранение на данните за графика по телекомуникациите, за който беше решено данните за клетъчните телефони да се съхраняват 1 година, а за комуникациите по Интернет – 6 месеца.

Друга тема беше свързана с нарастващото значение на генетичните данни. Бяха формулирани принципи, изискващи използването на такива данни да бъде уредено законодателно, тъй като това са чувствителни лични данни. Беше формулиран също така един специфичен проблем – тъй като в генетичните данни е отразена наследствеността, те са общи за група хора, свързани биологично. Това контрастира с общия подход, че личните данни принадлежат само на своя титуляр (физическото лице, за което се отнасят).

На няколко срещи беше разгледана интерпретацията на чл.26 ал.1 на Директива 95/46, която се отнася за трансграничен трансфер на лични данни в трета страна, която няма адекватно ниво на защита на такива данни. Дерогациите на тази алинея могат да бъдат интерпретирани така, че да не изискват получателят да прилага изискванията на Директива 95/46 за защита на личните данни при обработката им в неговата страна. Това не трябва да се допуска и титулярът на данните трябва да продължи да упражнява своите права така, както те са гарантирани в Европейския Съюз. В противен случай може да са налице лоши последици за такива уязвими групи хора като работници или пациенти. При подобен трансфер също така трябва да бъдат строго спазвани изискванията на Директива 95/46 за чувствителните данни. По такъв начин различните законни основания, които Директива 95/46 предлага като база за трансграничен трансфер на лични данни, трябва да спазват съгласувано, а не изолирано.

Във връзка с последната тема са темата за стриктното прилагане на споразумението Safe Harbor със САЩ, а също така темата за Задължителните Корпоративни правила (BCR – Binding Corporate Rules). Тези правила се отнасят за многонационални компании със седалище в Европейския Съюз. Ако една такава компания има филиал в трета страна и уреди там по законен начин трансграничния трансфер на лични данни, това е в сила за всички нейни филиали в други страни.

Друга реакция на страните от Европейския Съюз против заплахите за тяхната сигурност е използването на биометрични данни в такива документи за самоличност като виза и чуждестранен паспорт. Това е първа стъпка в новата ера на идентификационна технология. Бяха разгледани възможни биометрични данни за тази цел, начинът на съхранение на тези данни или техни производни, процедурата за издаване на документи за практически нужди и рисковете, свързани с централизираното съхранение и възможностите за злоупотреба с тези данни. Беше решено да няма централизирани бази с такива данни. Биометричните данни в паспортите и картите за самоличност трябва да се използват само за проверка дали данните в документа съпадат с чертите на лицето, представящо документа. Само компетентните органи трябва да имат възможност за достъп до биометричните данни в чипа.

Има много други теми, с които се занимава Работна група по чл.29, но според нас изложеното е достатъчно, за да се добие представа за нейната дейност.

Друг форум, на който се обсъждат проблеми, свързани със защита на личните данни е Международната работна група по защита на данните в Телекомуникациите – (IWGDPT – International Working Group on Data Protection in Telecommunications). Характерно за нея е не само специфичната област, с която тя се занимава (телекомуникациите), но и фактът, че участващите са представители на държави от всички континенти. Последното е необходимо изискване, тъй като телекомуникациите обхващат целия свят.

Първата среща на тази работна група, на която беше поканена да участва КЗЛД беше 35-та по ред и се състоя в Буенос Айрес, Аргентина на 14/15.04.2004 г. Бяха разисквани разнообразни въпроси свързани с телекомуникациите като: борба с киберпрестъпленията, проблеми на защитата при безжични мрежи, неприкосновеността на личния живот и MMS (Multimedia Messaging Service) на клетъчните телефони, спам, радиочестотна идентификация, телекомуникационни видеокameraи и др.

На срещата бяха приети с консенсус следните три работни документа, които се изпращат като препоръки на правителствата по цял свят:

- За неприкосновеността на личния живот и обработване на образи и звуци чрез MMS. Изтъква се, че заради малкия размер на клетъчните телефони, снабдени с видеокamera, те пораждат рискове за промишлената и търговската тайни, а също за неприкосновеността на личния живот, поради възможността лесно да се разпространяват всякакви клипове без знанието на фотографираното лице. Ако такива явления предизвикват опасения, може да се предложат технологии, които да изключват действието на видеокameraите в определени места, например здравни клубове и др.

- За свободата на изразяването и правото на личен живот по отношение на публикацииите в Интернет. Изтъква се, че в много случаи лицата, които публикуват в Интернет настояват, че правото за свобода на изразяването им позволява да пренебрегнат правото на личен живот на засегнатите в публикацииите лица. Подчертава се, че тези права имат еднакъв приоритет и никое от тях няма предимство над другото. Защитата на личните данни в такива случаи трябва да бъде внимателно балансиран компромис между двете права. Данните трябва да са събрани по законен и честен начин. Засегнатият трябва да има право на отговор и на поправка на публикувана невярна информация.

- За потенциалните рискове, свързани с безжичните мрежи. Изтъква се, че наред с предимствата тези мрежи поставят рискове, включващи неоторизиран и незабележим достъп до корпоративни мрежи от страна на външни потребители, които могат да заобиколят корпоративните “защитни стени” (firewalls) и филтрите на електронната поща. Това може да доведе до вирусни атаки, спам, подслушване на личните комуникации и пр. Регулярните потребители на такива мрежи

трябва да бъдат предупреждавани за такива възможности. Паролите в такива мрежи трябва по-често да бъдат сменяни, да бъдат дълги и да включват специални знаци, за да станат по-неуязвими на атаки. Аутентикацията трябва да се базира на по-стриктна идентификация и в мерките за сигурност трябва да се включи криптирането.

Следващата среща на Работната група по телекомуникациите, в която участва КЗЛД, беше 37-а по ред на остров Мадейра, Португалия на 31.03/01.04.2005г. Бяха разгледани следните теми: технология за геолокация на Интернет; лични свободи и инфраструктура на публични ключове; защита на данните при електронно гласуване; е-Здравеопазване; спам; обработка на лични данни от собственици на IP адреси в базите данни “Кой кой е?”; радиочестотна идентификация; комплексни мрежи ‘peer to peer’; видеонаблюдение, e-Government.

Друг международен форум, на който участваше КЗЛД е европейският семинар за практиката по разглеждане на Жалби поради нарушения в защитата на личните данни. 10-ят семинар за практика по жалбите се проведе на 4/5.11.2004г. в Прага, Чехия, 11-ят семинар – на 10/11.03.2005г. в Будапеща, Унгария, 12-ят семинар – на 17/18.11.2005г. в Париж, Франция.

В тези семинари участват представители на европейските органи за защита на личните данни. Разглежданите теми не варират съществено от семинар към семинар, като акцентът се поставя върху особените и интересни казуси. По-важни теми са: достъп до медицински файлове; трансгранични жалби, е-Здраве; контрол, инспекции, санкции; жалби в банковия сектор; връзки с медиите.

Като пример за особен казус може да послужи въпросът на испанската делегация към всички участници в 11-я семинар. Въпросът беше как се постъпва с личните медицински данни, намиращи се в компютъра на внезапно починал лекар.

На 12-я семинар в Париж българската делегация направи мултимедийна презентация за организацията, процедурата на регистрация и поддържане на личните данни за HIV-позитивните в България. От българските участници беше представен също така реален казус свързан с жалба срещу трансграничен трансфер.

Представители на КЗЛД участваха също така на първата конференция за е-Услуги в Европейската гражданска регистрация, организирана по линията на RISER (Registry Information Service on European Residents), състояла се на 2/3.06.2005г. във Виена, Австрия, в рамките на конференцията ICT&Creativity. Разгледани бяха следните теми: стратегия за e-Government на Европейския Съюз; е-Услуги в европейската гражданска регистрация – предизвикателства на интеграцията; съществуващите системи за гражданска регистрация в Европа; защита на данните в системите за гражданска регистрация; стандартизация и семантична интероперабельност.

Последният от международните форуми, в които участваше през отчетния период КЗЛД, това са ежегодните срещи на бившите социалистически страни от Централна и Източна Европа (СЕЕС – Central and Eastern European Countries). На тях се споделят опит и проблеми, изясняват се въпроси, свързани с тълкуването и прилагането на някои международни норми и стандарти в областта на защитата на личните данни.

Шестата среща на страните от Централна и Източна Европа се състоя в Рига, Латвия на 13/14.05.2004 г. Освен КЗЛД в нея участваха органите за защита на личните данни от Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша и Словакия. По традиция първа точка от дневния ред на такива срещи е запознаване с новите развития, свързани със защитата на личните данни във всяка страна след последната среща. Тук се има предвид главно законодателството, тъй като най-различни закони имат допирни точки с личните данни. По всяка от следващите точки на дневния ред отново се дава думата на всяка делегация, което дава възможност да се сравняват техните подходи към едни и същи проблеми. Дневният ред в Рига включваше:

- Сигурност на информационните системи за обработка на данни;
- Внедряване на Директива 2002/58 ЕС за телекомуникациите;
- Интерпретация на членове на Директива 95/46:
 - член 6 (Латвия);
 - членове 10 и 11 (Литва);
 - член 8 алинея 4 (България)

(В скоби са дадени страните - основни докладчици.);

- Практиката на нови технологии:
 - клетъчни телефони с видеокамери;
 - радиочестотна идентификация;
 - биометрични данни;
- Директни полети до САЩ и прехвърляне на лични данни от системите за резервация;
- Технология на извършване на проверки.

Следващата седма среща на органите за защита на личните данни да държавите от Централна и Източна Европа се състоя на 23/24.05.2005 г. в Смоленице край Братислава, Словакия. По-важните точки в дневния ред бяха:

- Публичност в действията на съда и защита на личните данни;
- Трансграничен трансфер на лични данни;
- Прилагането на стандарти за сигурност в информационните системи;
- Обработката на лични данни в сферата на здравеопазването.

Най-важният резултат от тази среща беше разработването и приемането на декларация (*приложение 1*), подписана от ръководителите на органите за защита на личните данни на участвалите в срещата държави:

Друга форма на международно сътрудничество на органите за защита на личните данни са двустранните срещи. През периода, обхванат в отчета, КЗЛД осъществи две такива срещи – на 23/24.03.2004 г. с Полския и на 4/6.10.2004 г. с Испанския орган за защита на личните данни.

По време на визитата в Полша представителите на КЗЛД се запознаха с организационната структура на органа за защита на личните данни и с работата на отделните звена. Това включваше запознаване с регистъра на администраторите на лични данни. В чл.43 на техния закон са изредени видовете администратори, които са освободени от задължението да се регистрират. Особено впечатление направиха подробните сведения, които се събират за чувствителните данни.

След това беше представен отделът за връзки с медиите, който поддържа и Web сайта на полския орган.

Един от най-големите е отделът за инспекции, който в своята дейност се подпомага от компютърния отдел. Бяха изложени процедурите за извършване на инспекции. Беше разгледана спецификата на инспекциите в такива сектори като: полиция, телекомуникации, банки, здравни заведения, предприятия от частния сектор.

В отдел жалби бяха представени примери от същите сектори, които бяха разгледани в отдел инспекции. Поради големия брой жалби те рядко канят на открито заседание страните по жалбата. В повечето случаи кореспондират с тях за изясняване на някои факти и предупреждават, че в случай на липса на отговор в установения срок, случая ще бъде решаван на базата на наличната информация.

Последен беше представен правният отдел, където бяха изложени последните поправки на Закона за защита на личните данни преди приемането на Полша в Европейския Съюз, а също така поправките в закона за банките и закона за телекомуникациите.

При посещението в Испания особено впечатление произведе отчитането на трансграничните трансфери на лични данни, които там са често явление. Всеки работник или служител, влизайки в Web сайта на Испанската комисия за защита на лични данни може да получи списък на трансграничните трансфери, осъществявани от предприятието, в което работи.

При запознаване с инспекциите, извършвани от испанската комисия беше подчертано, че тази дейност заема 60-70% от общия обем от работата на комисията.

Но най-важният резултат от тази среща беше подписаната от двата органа декларация за сътрудничество, представена в *приложение 2*.

Настоящият годишен отчет е приет с единодушие на заседание на Комисията за защита на личните данни.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Декларация по въпроса за бъдещо съвместно сътрудничество

С оглед на необходимостта от по-близко съвместно сътрудничество, тъй като стандартите основаващи се на общоприети правила при защитата на лични данни, не могат да бъдат постигнати от отделни държави, действащи в изолация;
С оглед на факта, че държавите членки от Централна и Източна Европа по време на подготовката си за присъединяване към Европейския Съюз са придобили значителен опит в областта на защита на личните данни, използвайки широкия опит на държавите членки на Европейския съюз, придобит благодарение на европейските институции;

С оглед на факта, че увеличението на потока от лични данни, възникнало в резултат на внедряването на нови информационни и комуникационни технологии, и свързаната с това необходимост да бъдат приети съответни средства, целящи защитата на (в т.ч. чувствителни) физическите лица, на основание и в съответствие със задълженията на Европейската Общност за спазване на основните права и свободи, гарантирани от Европейската Конвенция за Правата на Човека и Хартата за Основните Права на Европейския Съюз представлява **предизвикателство, което държавите представителки са длъжни да приемат в името на разрешаване на общия проблем;**

С оглед на недостатъчното ниво на осведоменост на гражданите на страните от Централна и Източна Европа в областта на защита на личните данни;

С оглед на нашето бъдеще в Европейския Съюз.

Ние, долуподписаните Представители

ДЕКЛАРИРАМЕ С НАСТОЯЩОТО:

- нашето желание за продължаване на тясното съвместно сътрудничество и взаимопомощ с цел да бъде гарантирана съответната степен на защита на личните данни в нашите държави и да остане отворена възможността за участие в това съвместно сътрудничество на поредните държави кандидатки;
- готовността да споделим нашия опит с тези държави, които са започнали процес на присъединяване, чиято цел е да се осигури съответното ниво на защита на личните данни по пътя на законодателната дейност и институционалните решения, а също и готовността да им бъдат предоставени в този процес различни форми на подкрепа;
- полагането на определени усилия с цел да бъде поправена и разширена осведомеността на граждани и институции в областта на принципите, правата и задълженията, засягащи защитата на личните данни и във връзка с това подкрепяме предложението на Консултативния комитет по въпросите на Конвенцията на Европейския съвет за защита на личността във връзка с автоматичната обработка на лични данни (T-PD), денят 28 януари да бъде обявен за Ден на защитата на личните данни;
- да отделим специално внимание на младежта чрез инициране на проекти, свързани със защитата на личните данни и обмяна на знания и опит в училищното обучение в областта на правата на човека и защитата на личните данни в нашите държави.

България
г-н Иво Стефанов

Хърватия
г-н Франьо Ласко

Чехия
Г-н Карел Нойвирт

Естония
г-н Урмас Кук

Унгария
Г-н Атила Петерфалви

Латвия
г-жа Сигне Плумина

Литва
Г-жа Она Якщайте

Полша
г-жа Ева Кулеша

Словакия
Г-н Гюла Весели

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ БЪЛГАРСКАТА КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ И ИСПАНСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Българската комисия за защита на личните данни и Испанската агенция за защита на данните оценяват много високо отличната обмяна на опит и информация, осъществена между двете институции през последните месеци и по-специално по време на работното посещение на делегация на Българската комисия в Испанската агенция от 4 до 6 октомври 2004 г.

Посланикът на Република България в Кралство Испания по време на откриването на работната сесия в Мадрид подчерта (в т.ч. чувствителни)важността и значението на съглашението, постигнато между двете страни за тясно сътрудничество във всички области на общ интерес.

Двете надзорни институции за защита на данните осъзнават неизбежната нужда от нарастващо сътрудничество между органите за защита на данни, целящо да установи унифицирано приложение на съществуващите национални законодателства за защита на данните и справяне с предизвикателствата на Информационното общество. Тази необходимост, освен всичко друго, е предизвикана от явното признаване на основното право за защита на личните данни, провъзгласено от Хартата на Европейския Съюз за фундаменталните права и проектодоговора за Европейска конституция.

Испанската агенция би се радвала да допринесе със своя опит и знания, придобити по време на своето десетгодишно съществуване, за развитието на дейността на българската комисия. Този опит предполага много плодотворно сътрудничество под формата на проекти с органите за защита на данни на новите страни-членки на Европейския Съюз за прилагането на "acquis communautaire" в областта на защита на данните, която е от първостепенно значение за Българската комисия за защита на личните данни.

Тези съвместни действия биха могли да включват участие в общи проекти – както двустранни, така и по линия на Европейския Съюз.

Двата надзорни органа идентифицираха областите, в които тяхната съвместна работа би била най-ползотворна за двете институции, поради което общата работа би могла да бъде съсредоточена в следните направления, без да се изключват и някои други, които биха могли да се появят в бъдеще:

- Развитие на законодателството с цел постигане на адекватна защита на човешките права.
- Сътрудничеството в международни области с цел постигане на хармонизирано решение на разнообразни проблеми.
- Защита личните данни в рамките на полицейското и юридическо сътрудничество с цел подготовка на участието на Българската комисия в така наречения Трети стълб на съвместни надзорни органи (Шенген, Европол, Митническа информационна система, Egojust).
- Обмяна на информация, отнасяща се по-специално за надзора и контрола.
- Обмяна на опит в областта на най-новото технологическо и законодателно развитие.

За да потвърдят своя ангажимент за съвместна работа за утвърждаване на основното право за защита на личните данни в двете страни в съответствие с казаното по-горе, председателят на Българската комисия за защита на личните данни и директорът на Испанската агенция за защита на данните, от името на двата органа, подписаха тази декларация в Мадрид на 6 октомври 2004 г.

г-н Иво Стефанов
Председател на Българската
комисия за защита на личните данни

г-н Хосе Луис Пиняр Маняс
Директор на Испанската
агенция за защита на данните